

CLUSTER 5:
RESURSE, AGRICULTURĂ ȘI COEZIUNE

CAPITOLUL 11:
AGRICULTURA ȘI DEZVOLTAREA RURALĂ

Introducere

Conform Raportului Comisiei Europene din 2025, Republica Moldova se află între o etapă incipientă și un nivel moderat de pregătire în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale. Pe parcursul perioadei de raportare s-au înregistrat progrese în instituirea Sistemului Integrat de Administrare și Control (SIAC), precum și în consolidarea cadrului instituțional necesar pentru gestionarea Rețelei de Date privind Sustenabilitatea Exploatațiilor Agricole (FSDN).

Situația privind planificarea acțiunilor de transpunere al actelor UE în legislația națională și a acțiunilor de implementare în legislația națională, inclusiv a altor acte adoptate la nivel UE, de îndeplinire a cerințelor de aderare la UE, conform Programului Național de Aderare (PNA) 2025-2029, este prezentată în **Tabelul 1** de mai jos:

Tabelul 1. Nivelul de transpunere a actelor UE pentru Capitolul 11 (nr. Celex)

32014R1198	32000L0036	32021R0771	32000R1760	32012L0012
32007R0445	31999L0004	32021R1465	32019R0787	32017R0670
32000R1825	32001L0113	32001L0110	32024L1438	32023R2674
32008R0566	32001L0114	32017R1182	32018R0274	32017R1183
32008R0543	32014R0251	32017R1184	32017R0040	32023R2464
32008R0617	32021R1165	32024R1417	32017R0039	32012R0511
32023R2429	32021R1378	32024R0585	32019R0033	32012R0880
32022R2104	32021R2306	32000R2870	32014R0906	32017R0891
32024R0602	32021R2307	32015R0220	32022R0127	32017R0892
32024R0601	32021R2119	32013R1308	32022R0128	32007R1299

32019R0934	32021R2325	32009R1217	32022R0129	32022R1173
32019R0935	32019R0723	32019LO633	32022R1475	52022XC1221(01)
32021R1189	32021R0279	32018R0273	32022R1172	32014R0664
32020R2146	32020R0464	32021R2116	32023R2466	32017R1185
32018R0848	32021R1342	32021R2115	32024R1143	
32021R2305	32021R1698	32023R2430	32019R0034	
32023R1195	32021R2304	32023R2834	32023R2465	

verde - (transpus total), **galben** (transpus parțial), **alb** (netranspus)

Capitolul 11 din *acquis*-ul Uniunii Europene este dedicat Politicii Agricole Comune (PAC) și include o serie de subcapitole menite să reglementeze diverse aspecte esențiale din acest domeniu. Politica agricolă comună vizează susținerea agriculturii, securitatea alimentară și dezvoltarea rurală.

Capitolul 11 este organizat în 5 blocuri tematice majore, dintre care primele 2 blocuri sunt dezvoltate în mai multe subcapitole, fiecare conținând componente analitice și planuri de acțiune.

Structura este următoarea:

1. Probleme orizontale - Structuri financiare și administrative:

- 1.1. Privire de ansamblu asupra politicii agricole a Republicii Moldova, principii generale, strategie;
- 1.2. Scheme de sprijin și orice alte tipuri de sprijin în sectorul agricol, orice condiționalitate (de mediu, socială, altele), planuri de aliniere la *acquis*-ul UE;
- 1.3. Finanțarea cheltuielilor agricole ale Moldovei;
- 1.4. Managementul și monitorizarea cheltuielilor agricole în Moldova;
- 1.5. Sistemul Integrat de Administrare și Control (SIAC) – situație actuală, planuri de dezvoltare;
- 1.6. Rețeaua de Date privind Durabilitatea Agricolă (RDDA) – situația actuală, planuri de dezvoltare;
- 1.7. Sistem Informațional privind Piața Agricolă - situația actuală, planuri de dezvoltare.
- 1.8. Sprijin național pentru dezvoltare rurală: cadru, măsuri și finanțare.

2. Piețe agricole

- 2.1. Intervenții pe piață, mecanisme comerciale (gestionarea cotelor tarifare, licențiere import/export, stocare publică/privată, măsuri de criză);

- 2.2. Lapte și produse lactate;
- 2.3. Carne de vită;
- 2.4. Carne de porc;
- 2.5. Ouă, carne de pasăre;
- 2.6. Miere;
- 2.7. Ovine și caprine;
- 2.8. Ulei de măsline;
- 2.9. Culturi arabile;
- 2.10. Cereale, orez, oleaginoase, semințe;
- 2.11. Culturi arabile;
- 2.12. Zahăr, hamei;
- 2.13. Produse prelucrate;
- 2.14. Fructe și legume, floricultură, altele;
- 2.15. Vinuri, vinuri aromatizate;
- 2.16. Băuturi spirtoase;
- 2.17. Tutun;
- 2.18. Cacao – cafea.

3. Politica de calitate – Indicații geografice – alimente, vin și băuturi spirtoase, altele.

4. Agricultura ecologică

5. Promovarea produselor agricole.

Abordarea strategică pentru atingerea obiectivului final - alinierea totală a Republicii Moldova la *acquis-ul* Uniunii Europene înainte de aderare. Aceste reglementări sunt concepute pentru a încuraja o agricultură competitivă și ecologică, contribuind astfel la obiectivele de siguranță alimentară și sustenabilitate.

Acțiunile planificate pentru perioada de după finalizarea negocierilor, dar până la data aderării la UE. Republica Moldova a realizat progrese parțiale în armonizarea cu *acquis-ul* comunitar la capitolul 11, privind PAC, însă încă se află în proces de ajustare a cadrului legislativ și instituțional necesar pentru implementarea deplină al acestuia. Printre provocările principale se numără necesitatea consolidării capacității administrative și instituționale, precum și implementarea de politici eficiente de sprijin al agricultorilor și dezvoltării rurale.

Principalele provocări legate de adoptarea *acquis-ului* UE până la aderare și aspectele pentru care Republica Moldova ar putea solicita perioade de tranziție. Pentru subcapitolul 1 al PAC, Moldova trebuie să asigure stabilitatea și competitivitatea sectorului agricol prin intermediul reglementărilor de piață, al sprijinului financiar pentru fermieri și al intervențiilor necesare în situații de criză pe piață, cum ar fi măsuri de stocare și prețuri minime. Provocările principale includ dezvoltarea unei infrastructuri adecvate pentru accesarea fondurilor de dezvoltare rurală similare cu Fondul European Agricol de Garantare (FEAG) și Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

(FEADR) al UE și promovarea inițiativelor de conservare a mediului și de incluziune socială, care constituie obiective esențiale ale PAC.

1. PROBLEME ORIZONTALE

Structuri financiare și administrative

1.1. Prezentarea generală a situației

1.1.1. Cadrul legislativ

Republica Moldova a realizat evoluții semnificative în politica agricolă în ultimii ani, cu accent pe modernizarea și îmbunătățirea sectorului pentru creșterea productivității, asigurarea securității alimentare și stimularea dezvoltării rurale. În ansamblu, evoluțiile politicii agricole din Moldova au arătat un angajament pentru modernizarea sectorului, îmbunătățirea productivității și promovarea practicilor durabile. Cu toate acestea, rămân provocări, inclusiv nevoia de investiții suplimentare în infrastructură, tehnologie și cercetare, precum și abordarea unor probleme precum schimbările climatice, degradarea terenurilor și sărăcia rurală. Eforturile continue și sprijinul atât din partea guvernului, cât și a părților interesate vor fi cruciale pentru a asigura sustenabilitatea și creșterea pe termen lung a sectorului agricol al Republicii Moldova.

Principalele documente de politici sunt [*Strategia Națională pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală \(SNADR\) 2023-2030*](#) și [*Strategia Națională de Securitate Alimentară 2023-2030*](#) ce promovează un sector agricol durabil și competitiv. Strategia Națională pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală 2023-2030 are 4 obiective principale:

- a. Creșterea potențialului sectorului agricol primar și promovarea practicilor agricole inteligente, durabile și rezistente la schimbările climatice;
- b. Dezvoltarea industriei alimentare și diversificarea piețelor;
- c. Sprijinirea dezvoltării socio-economice durabile în zonele rurale;
- d. Asigurarea transpunerii *acquis-ului* UE și implementării sale progresive în domeniul agriculturii, dezvoltării rurale și securității alimentare.

Pentru implementarea SNADR 2023-2030 a fost elaborat *Programul Strategic al Politicii Agricole pentru perioada 2026-2030*. De la începutul lunii ianuarie 2025 și până în prezent, procesul a ajuns deja la cea de-a doua rundă de consultări publice. În cadrul Programului Strategic 2026-2030 se regăsesc scheme de sprijin în sectorul vegetal precum:

- a. Sprijin cuplat pentru venit - Semințe pentru plante furajere, mazăre de grădină, fasole și porumb zaharat;
- b. Sprijin cuplat pentru venit – plante furajere: lucerna și mazărice;
- c. Sprijin cuplat pentru venit – leguminoase pentru industrializare (mazăre de grădină, fasole boabe, fasole păstăi) și porumb zaharat;
- d. Sprijin cuplat pentru venit – soia;

- e. Susținerea fermelor eco în perioada de conversie;
- f. Susținerea fermelor eco în perioada de post conversie;
- g. Investiții în creșterea rezilienței la schimbări climatice, managementul durabil al resurselor naturale, inclusiv în achiziția și modernizarea sistemelor de irigații.

Schemele de sprijin implică acordarea unei plăți unice pe hectarul eligibil de plante furajere, cuplată de nivelul producției obținute. Introducerea plantelor furajere în circuitul agricol pe lângă utilizarea lor în hrana animalelor, prezintă importanță din punct de vedere al asolamentului și al impactului pozitiv pe care îl au în refacerea structurii solului și al aportului pe care îl au ca plante premergătoare prin fixarea azotului atmosferic contribuind la reducerea utilizării fertilizanților minerali. Totodată, intervenția contribuie la asigurarea echilibrului de mediu constând în refacerea habitatelor destinate entomofaunei, îmbunătățirea biodiversității prin atragerea polenizatorilor în zonele de cultură, diminuarea îmburuienării pe suprafața cultivată și reducerea aplicării erbicidelor. Sprijinul cuplat pentru venit contribuie la suplimentarea veniturilor fermierilor pentru a stimula adoptarea practicilor prietenoase de mediu, asigurarea materiei prime pentru fabricile procesatoare și pentru fermele zootehnice cu impact asupra locurilor de muncă din acest sector.

Pentru a fi eligibili pentru sprijinul financiar, fermierii trebuie să respecte condiționalitățile aferente standardelor GAEC 4, GAEC 5 și GAEC 6. Pentru creșterea sectorului zootehnic, totodată ținând cont de cerințele de bunăstare a animalelor, în cadrul Programului Strategic au fost incluse următoarele măsuri de sprijin pentru fermieri:

- Sprijin cuplat pentru venit – kg de lapte de bovine;
- Sprijin cuplat pentru venit - carne vită, mânzat și ovine;
- Sprijin cuplat pentru venit – kg de lapte de ovine și caprine.

Intervențiile presupune acordarea unei plăți cuplat pe producție pe cap de animal. Prin aceasta se urmărește încurajarea menținerii activității zootehnice, îmbunătățirea randamentelor, echilibrarea balanței comerciale și asigurarea securității alimentare pe termen lung.

Menținerea exploatațiilor de creștere a vacilor de lapte, conduce la menținerea pajiștilor naturale și a florei spontane pe aceste suprafețe, la respectarea măsurilor de biosecuritate cu impact asupra condițiilor de protecție a mediului, contribuind totodată la asigurarea unei surse alternative la fertilizantii minerali. Pentru a fi eligibili pentru sprijin financiar, fermierii trebuie să respecte anumite standarde și condiții obligatorii, printre care se numără: SMR-5, SMR-7, SMR-9, SMR-11 și SMR-13.

Totodată, pentru a ne alinia la *Politica Agricolă Comună* au fost transpuse parțial două Regulamente UE (Regulamentul UE [2021/2115](#) și Regulamentul UE [2021/2116](#)) prin *Legea nr. 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole*.

Obiectivele strategice ale domeniului de dezvoltare agricolă și rurală sunt aliniate la obiectivele Politicii Agricole Comune a Uniunii Europene, în vederea îmbunătățirii dezvoltării sustenabile a agriculturii, a sectorului alimentar și a zonelor rurale. Conform direcțiilor prioritare stabilite pe domeniul vizat, s-au inițiat acțiuni de elaborare a cadrului de reglementare, fiind asigurată alinierea la *acquis-ul* UE și implementarea politicii agricole și pe segmentul dezvoltării rurale.

Actul legislativ de bază: **Legea nr. 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole**. Legea transpune parțial Regulamentul (UE) [2021/2115](#) și Regulamentul (UE) [2021/2116](#).

Legea nr. 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole stabilește:

- obiectivele generale și specifice, care trebuie realizate prin intermediul sprijinului financiar acordat din *Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural* (FNDAMR), care contribuie la implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Agricolă și Rurală și a Strategiei securității naționale a Republicii Moldova;
- cadrul instituțional al FNDAMR;
- tipurile de intervenții și cerințele comune și tipurile de intervenții, cu ajutorul cărora trebuie să se urmărească realizarea obiectivelor generale, precum și măsurile financiare conexe;
- finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole a RM;
- Legea nr. 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole reglementează Programul strategic al politicii agricole (PSPA), document de programare, prin care se stabilesc strategia de intervenție, indicatorii, condițiile pentru intervenții și în care sunt indicate resursele financiare și sursele de finanțare, în conformitate cu obiectivele specifice și cu nevoile identificate.

Tipurile de intervenții reglementate prin Legea nr. 126/2025 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole sunt:

- sub formă de plăți directe;
- sectoriale, pentru: fructe și legume; produse apicole; vitivinicol; alte sectoare conform Listei produselor agricole și alimentare, aprobată de către Guvern;
- dezvoltarea rurală, pentru: asumarea angajamentelor în materie de mediu și de climă și a altor angajamente în materie de gestionare; efectuarea investițiilor, inclusiv a investițiilor în irigații; efectuarea investițiilor în produse agricole și produse alimentare cu valoare adăugată; instalarea tinerilor fermieri și a noilor fermieri; înființarea și/sau dezvoltarea întreprinderilor în zonele rurale, susținerea micilor fermieri și a fermelor de familie; dezvoltarea instrumentelor de gestionare a riscurilor; cooperarea și implementarea Programului LEADER; efectuarea schimburilor de cunoștințe și partajarea informațiilor.

Totodată, plafoanele și condițiile specifice privind plățile și sprijinul financiar acordate pentru dezvoltarea rurală vor fi stabilite în PSPA 2026-2030, care este acum în proces de elaborare.

Moldova se află într-un stadiu incipient de implementare a Sistemului Integrat de Administrare și Control (SIAC). În prezent, implementarea Registrului național al fermierilor digital (dNFR) este în curs de desfășurare, nu numai pentru a servi ca sistem de identificare a beneficiarilor ca una dintre componentele obligatorii ale sistemului SIAC, ci și pentru a consolida politica bazată pe dovezi și trasabilitatea în agricultură. Implementarea Registrului Național al Fermierilor digital ca una dintre primele componente SIAC include nu doar soluția tehnică, schimbul de date și interoperabilitatea, colectarea datelor în zone pilot și campanii de comunicare, ci și activități privind modificarea actelor legislative naționale.

Hotărârea Guvernului nr. [597/2024](#) privind Sistemul Integrat de Administrare și Control și înființarea Sistemului Informațional „Registrul Fermierilor” a fost aprobată la data de 28 august 2024. Registrul de stat al animalelor este reglementat de Legea nr. [231/2006](#) și Hotărârea Guvernului nr. [828/2022](#). Sistemul informatic automatizat al **Registrului de Stat al Animalelor** a fost preluat de ANSA la data de 30 noiembrie 2023. Toate speciile de bovine, bivoli, oi, capre, porci, ecvidee trebuie să fie înregistrate în Registrul de stat al animalelor. De asemenea, în format electronic sunt incluse datele privind exploatațile, animalele identificate în acea exploatație, mișcarea acestora, precum și evenimentele precum sacrificarea, exportul, importul, pierderea și recuperarea animalelor, uciderea în caz de boală etc. Sistemul gestionează, de asemenea, crotaliile prin înregistrarea stocului și distribuirea acestuia către raioane, care sunt folosite exclusiv pentru exploatații neprofesionale. Medicii veterinari înregistrați, medicii veterinari privați și administratorii fermelor au acces la Registrul de stat al animalelor. Aparatul central al ANSA asigură trasabilitatea și înregistrează istoricul fiecărui animal.

Faza pilot a dNFR este planificată să fie urmată de operaționalizarea completă la nivel național dNFR și de consolidare a capacităților, mergând în paralel cu implementarea pas cu pas a altor componente ale sistemului SIAC. Pe lângă activitățile de operaționalizare și consolidare a capacităților dNFR, accentul principal este pus pe stabilirea **Sistemului de identificare a parcelelor agricole (LPIS)** care va servi drept sistem de referință principal pentru intervențiile pe suprafață pe termen mediu și lung; urmată de stabilirea treptată a altor componente ale sistemului SIAC, cum ar fi sistemul de control și sancționare, sistemul de aplicare geo-spațial și bazat pe animale și alte elemente. Pentru a depăși barierele rezultate din restricțiile actuale de trafic aerian, utilizarea imaginilor prin satelit, ca echivalent cu imaginile aeriene, este planificată în cadrul pilotării LPIS.

Un instrument similar cu Sistemul de identificare și înregistrare a animalelor este în vigoare în Moldova și sunt în desfășurare activități de proiect axate pe continuarea alinierii sistemului la standardele UE. Sunt planificate activități suplimentare de instituționalizare și de sprijinire a capacității pentru a asigura sustenabilitatea elementelor SIAC stabilite, în special către Agenția pentru Intervenții și Plăți în Agricultură, care este responsabilă pentru majoritatea componentelor și/sau activităților SIAC.

În conformitate cu Strategia Națională pentru Dezvoltare Agricolă și Rurală 2023–2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 56/2023, urmează a fi dezvoltat un sistem informațional integrat prin care vor fi colectate date agricole microeconomice și de sustenabilitate a exploatațiilor agricole, inclusiv care lipsesc în datele colectate de Biroul Național de Statistic sau alte instituții, în sprijinul elaborării politicilor agricole bazate pe dovezi.

În anul 2024, prin Legea nr. 105/2024, Republica Moldova a instituit primul cadru național pentru colectarea datelor contabile agricole prin „Rețeaua de Informații Contabile Agricole” (RICA), asigurând un nivel parțial de aliniere la fostul Regulament (CE) nr. 1217/2009. Ulterior, prin Dispoziția Guvernului nr. 8/2025, a fost instituit Comitetul național pentru date contabile agricole și a fost desemnată Agenția de legătură. Ulterior, prin ordinul MAIA nr. 153/2025, a fost aprobat pragul dimensiunii economice a fermelor, metodologii de calcul și alte aspecte tehnice privind RICA.

Implementarea integrală a RICA necesită adaptări legislative de completare cu componente privind datele de mediu, sociale, climatice și structurale, conform arhitecturii europene (transformarea

RICA în RDDA - „Rețea de Date privind Durabilitatea Agricolă”) și consolidarea cooperării între MAIA, BNS și alte instituții relevante.

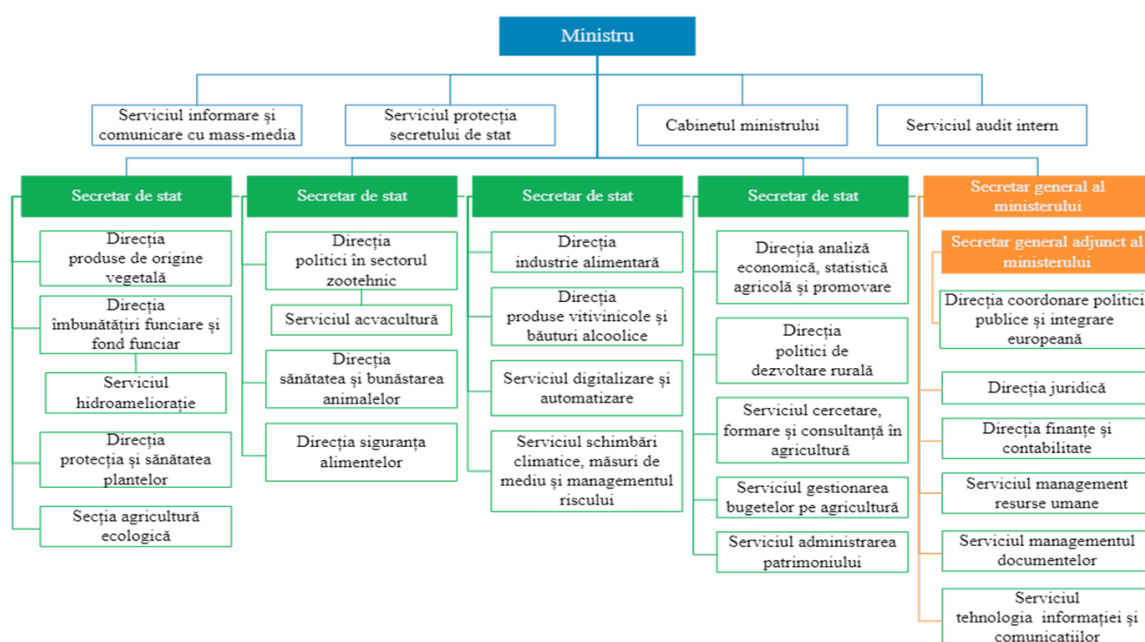
Sistemul va funcționa ca un instrument esențial pentru monitorizarea performanței exploatațiilor agricole, evaluarea intervențiilor publice și adaptarea la situația reală în sectorul agrar.

Republica Moldova nu dispune în prezent de un sistem național integrat de monitorizare a piețelor agroalimentare care să permită colectarea, analiza și raportarea unitară a prețurilor, cantităților comercializate, stocurilor, indicatorilor de consum și altor date relevante pentru funcționarea piețelor agricole. Informațiile disponibile sunt fragmentate între mai multe instituții (MAIA, BNS, ANSA, piețe agricole etc.), fiind colectate prin metodologii diferite și nearmonizate. Pentru a răspunde cerințelor de transparență ale pieței, cerințelor UE și nevoilor producătorilor, Republica Moldova a inițiat procesul de creare a Sistemului Informațional pentru Piața Agricolă (SIPA), conceput ca un echivalent național al Agricultural Market Information System (AMIS) utilizat la nivelul Uniunii Europene și în cadrul FAO/G20. Sistemul va asigura centralizarea datelor privind prețurile agricole, volumele de producție, schimburile comerciale, stocurile, precum și analiza tendințelor interne și internaționale, în vederea sporirii transparenței pieței alimentare și îmbunătățirii reacției de politici în vederea asigurării securității alimentare.

1.1.2. Cadrul administrativ

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA) este autoritatea națională responsabilă cu alinierea la acquis-ul UE aferent capitolului 11 „Agricultură și dezvoltare rurală”. Organigrama Ministerului a fost actualizată în 2024 pentru a face față mai bine provocărilor legate de implementarea Strategiei naționale pentru agricultură și dezvoltare rurală 2023-2030 și integrarea în UE.

Organigrama aparatului central al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare

În contextul reorganizării în cadrul ministerului au fost înființate încă 5 subdiviziuni, iar unele din departamentele existente au fost extinse cu personal adițional, astfel fiind majorat cu încă 25 de poziții. Noile departamente sunt:

- Direcția Siguranța Alimentelor;
- Serviciul Acvacultură;
- Serviciul Schimbări climatice, măsuri de mediu și serviciu de management al riscurilor;
- Direcția analiză economică, statistică agricolă și promovare;
- Serviciul management bugetului agricol.

Procesele de monitorizare și evaluare a politicilor publice inclusiv monitorizarea *Programului Strategic* sunt asigurate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, prin Direcția Coordonare Politici Publice și Integrare Europeană (DCPPIE) într-un cadru participativ.

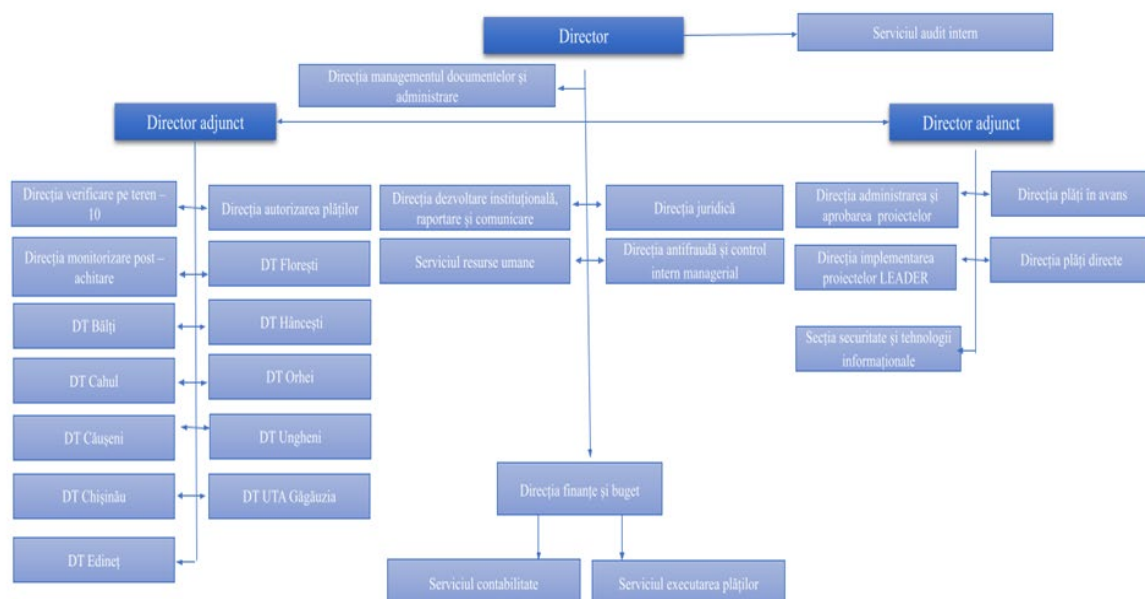
Instituția de bază responsabilă de implementare politicilor ministerului este Agenția de Intervenții și Plăți în Agricultură (AIPA), Agenție subordonată MAIA care gestionează și monitorizează distribuirea Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural. AIPA este certificată la standardul ISO 9001:2015 „Managementul calității” din 2017, confirmând conformitatea cu principiile sistemului de management al calității. De asemenea, AIPA implementează standardul internațional ISO 37001: 2016 - Sistem de management anti-mită. În perioada 2021-2022 în cadrul Proiectului Twinning au fost efectuate două simulări privind pregătirea Agenției pentru acreditare („ca și cum AIPA ar opera în calitate de agenție de plăți pentru agricultură conform cerințelor Uniunii Europene”).

Pentru a se pregăti pentru aderarea la UE și alinierea la cerințele UE, Agenția de Intervenție și Plăți în Agricultură a trecut prin câteva modificări structurale, după cum urmează:

- a crescut numărul de posturi de muncă, de la 90 la 160 (în prezent, în Agenție sunt angajați 93 de persoane);
- a creat noi subdiviziuni conform cerințelor de creditare (Direcția plăți în avans, Direcția plăți directe, Direcția implementarea proiectelor LEADER).

Concomitent, în contextul întăririi capacităților instituționale ale Agenției, salariile funcționarilor publici de execuție a Agenției au fost majorate cu 20%. Alte instituții implicate în procesul de implementare a politicilor în domeniul agroalimentar sunt Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, Agenția de Dezvoltare și Modernizare a Agriculturii, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală și trei Unități de implementare a proiectelor partenerilor de dezvoltare (Banca Mondială, Banca Europeană de Investiții și IFAD).

Organigrama Agenției de Intervenții și Plăți pentru Agricultură

În continuare, sunt prezentate informațiile referitoare la structura și capacitatea administrativă a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA) și a Agenției pentru Plăți și Intervenție în Agricultură (AIPA) în procesul de transpunere a *acquis-ului* UE. **Tabelul 2** evidențiază numărul de angajați implicați, actele de *acquis* pentru care fiecare direcție este responsabilă, precum și capacitățile administrative necesare pentru implementarea acestora.

Tabelul 2. Capacitatea Administrativă și Implicarea Personalului în Procesul de Transpunere a *Acquis-ului* UE - MAIA

Direcția responsabilă	Nr. de angajați implicați în procesul de transpunere	Capacități administrative necesare
Direcția politici de dezvoltare rurală	5	-
Direcția politici în sectorul vegetal	5	-
Direcția politici în sectorul zootehniei	5	-
Direcția politici în sectorul vitivinicol	5	-
Direcția Industria Alimentară	5	+2

La moment nu există o structură responsabilă de gestionarea și dezvoltarea sistemelor informaționale din domeniul agricol. Drept exemplu, în alte țări UE astfel de structuri au între 100-150 de angajați.

Direcția Analiză Economică, Statistică Agricolă și Promovare a fost recent înființată și, în prezent, dispune de 3 persoane angajate. Deși este un departament esențial pentru dezvoltarea și implementarea strategiilor economice în domeniul agricol, inclusiv prin asigurarea dezvoltării Sistemelor Informaționale privind durabilitatea agricolă și monitorizarea pieței agricole, va fi necesar să se aloce resurse pentru recrutarea și formarea unui efectiv de personal care să sprijine activitățile și să îndeplinească obiectivele direcției.

Tabelul 3. *Capacitatea Administrativă și Implicarea Personalului în Procesul de Transpunere a Acquis-ului UE*

Direcția responsabilă	Nr. de angajați implicați în procesul de transpunere	Capacități administrative necesare
Direcția analiză economică, statistică agricolă și promovare	3	+2

1.2. Planuri de viitor

1.2.1. Planuri legislative

În scopul asigurării unui cadru strategic și normativ coerent pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agricol, precum și al consolidării capacităților instituționale relevante, vor fi întreprinse următoarele acțiuni:

- Aprobarea și implementarea **Programului Strategic al Politicii Agricole 2026-2030** conform cerințelor UE;
- Elaborarea unui **Plan de acțiuni** care să stabilească cerințele pentru integrarea datelor agricole din diverse surse într-un sistem unificat - SIAC;
- Elaborarea ghidurilor metodologice pentru pilotarea Sistemului informațional contabil agricol conform cerințelor UE (cum ar fi metodologia de eșantionare pentru colectarea datelor, responsabilitățile colectoarelor de date, tipologiile fermierilor, conținutul chestionarelor etc.).
- Elaborarea manualului de schimb de date cu informații specifice privind responsabilitățile utilizatorilor de date ai agențiilor în cauză, formatele de date, fluxurile de date, calendarele, șabloanele și calitatea datelor în conformitate cu noile cerințe.

În scopul asigurării unui sistem eficient și transparent de sprijin pentru sectorul agricol, precum și al alinierii mecanismelor de susținere la bunele practici europene, vor fi întreprinse următoarele acțiuni:

- Elaborarea ghidurilor de implementare a schemelor de sprijin;
- Monitorizarea implementării Planului Strategic pentru Agricultură (PSPA) 2026-2030;
- Dezvoltarea Sistemului de Identificare a Parcelelor Agricole (LPIS);
- Pregătirea Agenției de Plăți pentru monitorizarea îndeplinirii condiționalităților de către fermieri;
- Instituirea sistemului de penalități.

În scopul consolidării dezvoltării rurale durabile și al creării unui cadru coerent de politici și instrumente de sprijin în mediul rural, în conformitate cu principiile Uniunii Europene, va fi întreprinsă următoarea acțiune:

- Elaborarea proiectului Hotărârii de Guvern privind procedura, criteriile de acreditare a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, gestionarea financiară, controlul și transparența.

Proiectul de hotărâre se va baza pe necesitatea alinierii legislației naționale la prevederile Regulamentului delegat (UE) [2022/127](#) și Regulamentului de punere în aplicare (UE) [2022/128](#) de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) [2021/2116](#) în ceea ce privește acreditarea agențiilor de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, controalele, garanțiile și transparența. Proiectul va urmări aprobarea procedurii și criteriilor pentru acreditare, gestiunea financiară și procedurile de verificare, inclusiv controlul și transparența în proces de gestionare a mijloacelor FNDAMR.

MAIA elaborează în prezent un proiect de Hotărâre de Guvern privind procedura și criteriile de acreditare a AIPA, inclusiv aspecte legate de gestionarea financiară, control și transparență, cu finalizare estimată pentru vara anului 2026. Totodată, este în derulare o misiune Twinning pentru MAIA și AIPA (2024–2026), orientată spre consolidarea capacităților administrative. În afara acestor evoluții, după 2023 nu au avut loc modificări semnificative.

În raportul analitic din februarie 2023 cu privire la Avizul Comisiei Europene privind cererea Republicii Moldova de aderare la Uniunea Europeană, se specifică faptul că Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură este responsabilă pentru managementul financiar al agriculturii și politicii de dezvoltare rurală.

În scopul instituirii și dezvoltării unui Sistem Integrat de Administrare și Control eficient necesită intensificarea eforturilor instituționale și operaționale. A fost adoptată o foaie de parcurs pentru implementarea în continuare a SIAC care include și evaluarea resurselor umane și financiare necesare. Tabelul 4 prezintă indicatorii de realizare pentru Sistemul Integrat de Administrare și Control (SIAC), având rolul de a monitoriza progresul în implementarea acestuia. Indicatorii sunt esențiali pentru evaluarea eficienței și eficacității măsurilor adoptate, reflectând stadiul realizării activităților planificate și resurselor utilizate.

Tabelul 4. *Sistemului integrat de administrare și control (SIAC), indicatori de realizare*

Indicatori de realizare	Termeni
Registrul Național Digital al Fermierilor (dNFR) este stabilit și funcțional ca sistem pentru identificarea beneficiarilor pentru intervenții SIAC - dNFR este operaționalizat. - beneficiarii de subvenții agricole din FNDMAR sunt înregistrați în Registrul Național al Fermierilor.	Iulie 2026
Foaia de parcurs pentru dezvoltarea tuturor modulelor SIAC este aprobat de MAFI și AIPA.	Iulie 2026
Sistemul de identificare a animalelor (registrul animalelor RSA) este interconectat.	Iulie 2026
Sistemul de identificare a parcelelor agricole (LPIS) este dezvoltat și operațional la nivel național ca parte componenta al SIAC.	Decembrie 2026
Modulul de depunere a cererilor de sprijin în baza informațiilor geospațiale (GSAA) este dezvoltat și funcțional pentru intervenții SIAC.	Iulie 2027

- GSAA este operaționalizat.	
Modulul de monitorizare a suprafețelor (AMS) este dezvoltat și funcțional pentru intervenții SIAC. - AMS este operaționalizat.	Decembrie 2027
Modulele de controale și sancțiuni sunt dezvoltate și integrate - Modulul de controale administrative și încrucișate (cross checks) este operațional. - Modulul de controale la fața locului este dezvoltat și utilizat pentru verificarea cererilor.	Iunie 2028
Modulul de calcul, autorizare și contabilizare a plăților este operațional - Algoritmii de calcul al plăților sunt integrați cu regulile de eligibilitate. - Fluxurile de autorizare a plăților sunt definite și testate. - Integrarea cu sistemele naționale financiare/trezorerie este funcțională.	Decembrie 2028

Cu referire la „Rețeaua de Date privind Durabilitatea Agricolă”, pentru alinierea la *acquis*-ul UE, în perioada 2026–2027 Republica Moldova va implementa următoarele măsuri legislative:

- aprobarea proiectului de lege care, actualmente, este în proces de avizare privind transformarea Rețelei de Informații Contabile Agricole (RICA) în Rețea de Date privind Durabilitatea Agricolă (RDDA), prin modificarea Legii nr. 105/2024, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2023/2674 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 noiembrie 2023.
- adaptarea Dispoziției Guvernului nr. 8/2025 cu privire la Comitetul național al rețelei de colectare a informațiilor contabile agricole și desemnarea agenției de legătură și a unor ordine MAIA care vizează RICA la noile reglementări specifice RDDA.

Tranziția la RDDA va permite Republicii Moldova să genereze statistici și analize comparabile cu cele ale statelor membre, facilitând pregătirea pentru viitoarele mecanisme ale PAC.

Pentru digitalizarea fluxului de date colectate prin RDDA, este în definitivare caietul de sarcini pentru elaborarea Sistemului Informațional RDDA, care urmează a fi coordonat cu Agenția de Guvernare Electronică.

Tabelul 5. *Planul de Implementare a Rețelei de Colectare a Informațiilor Contabile Agricole*

1) Baza legală care privește Rețeaua de Date privind Durabilitatea Agricolă pentru perioada 2026-2030:	
Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 105/2024 cu privire la rețeaua de colectare a informațiilor contabile agricole	Iunie 2026

Proiectul Dispoziției pentru modificarea dispoziției Guvernului cu privire la Comitetul național al rețelei de colectare a informațiilor contabile agricole și desemnarea agenției de legătură	Iunie 2026
Proiect de Ordin pentru modificarea unor ordine ale MAIA cu privire la rețeaua de informații contabile agricole Aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „Rețeaua de Date privind Durabilitatea Agricolă” și Regulamentului resursei informaționale formate de acesta	Iunie 2026
2) Perioada 2026-2028 în implementarea Rețelei de Date privind Sustenabilitatea Agricolă prin măsurile:	
Stabilirea structurii de management pentru RDDA	semestrul I 2026
Stabilirea planului de selecție, elaborarea metodologiei de colectare a datelor	semestrul II - 2026
Dezvoltarea unui sistem informațional pentru a facilita colectarea datelor RDDA	2026-2027
Instruirea personalului Direcției analiză economică, statistică agricolă și promovare în domeniul RDDA, instruirea colectorilor de date	anul 2026
Efectuarea testului de completare a formularelor exploatațiilor agricole	anul 2026

Cu referire la crearea și implementarea unui sistem de monitorizare a prețurilor principalelor grupuri de produse, a stocurilor și volumelor de producție ș.a. - „Sistem Informațional privind Piața Agricolă” (SIPA), în 2025, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a inițiat cooperarea cu Solidarity Fund PL în cadrul proiectului „Sustainable Food Systems”, în vederea dezvoltării conceptului tehnic și metodologic pentru SIPA. Elaborarea conceptului este planificată pentru anul 2026, iar dezvoltarea platformei și operaționalizarea acesteia pentru perioada 2027–2029.

În prezent, Republica Moldova nu dispune de un cadru normativ specific care să reglementeze un sistem integrat de monitorizare a piețelor agricole similar cu AMIS. Totuși, până la operaționalizarea sistemului, Republica Moldova se angajează să transpună cadrul legal adiacent al UE, care, în fond, stabilește normele privind colectarea și transmiterea către Comisie a anumitor date și notificări despre piața agricolă:

- Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, art. 223 – organizarea comună a piețelor.
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1185 – normele privind colectarea informațiilor despre piețele agricole;
- Regulamentul delegat (UE) 2017/1183 – procedurile, formatele privind notificările obligatorii privind piețele agricole.

Pe termen mediu, SIPA va permite Republicii Moldova să furnizeze date comparabile la nivel european și să participe la mecanismele europene de monitorizare a piețelor agricole.

1.2.2. Implementarea *acquis*-ului și consolidarea capacităților administrative

În vederea asigurării implementării eficiente a *acquis*-ului Uniunii Europene și consolidării capacităților instituționale, administrative și operaționale, sunt planificate următoarele măsuri strategice:

1. Definirea procedurilor și instrumentelor operaționale legate de capacitățile instituționale, administrative, infrastructurale și tehnice ce vor asigura un flux de lucru eficient, linii clare de raportare și coordonare între unitățile MAIA vizate și alte departamente și agenții implicate.
2. Plan de dezvoltare a resurselor umane.
3. Elaborarea unei strategii de diseminare a informațiilor, inclusiv a raporturilor anuale de performanță în sectorul agroalimentar.
4. Instituirea Comitetului Național de Monitorizare a implementării Programului Strategic.
5. Instituirea și instituționalizarea Camerelor Agricole (10 CA +1 CA Națională).
6. Dezvoltarea SIAC.
7. Dezvoltarea RDDA - Rețeaua de date privind Durabilitatea Agricolă - pentru analize care vor descrie în detaliu situația economică a fermierilor, pe diferite grupuri..
8. În ceea ce privește organizarea comună a pieței, sunt necesare eforturi pentru dezvoltarea în continuare a cadrului de reglementare în conformitate cu *acquis*-ul UE. Acest subcapitol a înregistrat progrese limitate în alinierea la standardele de comercializare ale UE.
9. În domeniul politicii de calitate, a existat o nouă aliniere legislativă, inclusiv în ceea ce privește certificarea și controlul. Eforturile ar trebui să continue să urmărească toate actualizările *acquis*-ului UE în acest domeniu.
10. Pentru agricultura ecologică, urmează implementarea proceselor de punere în aplicare a legislației cu privire la producția ecologică și etichetarea ce a fost adoptată în august 2024, astfel aliniindu-ne la *acquis*-ul UE.
11. Dezvoltarea Sistemului Informațional privind Piața Agricolă pentru notificări privind producția/prețurile/stocurile pentru unele grupe de produse, inclusiv pentru raportare către CE.
12. Măsuri ale OCP selectate; scheme naționale dezvoltate (de exemplu, sisteme de calitate, producție ecologică, vin, apicultura etc.).
13. Capacitatea instituțională a AIPA ar trebui consolidată în continuare. Trebuie dezvoltată o strategie de dezvoltare a resurselor umane care să sporească reținerea și atragerea personalului necesar.

14. Dezvoltarea sistemului de depunere a cererilor de subvenționare online pentru a îmbunătăți eficiența proceselor de aplicare, evaluare, execuție a plăților și raportare.
15. Pregătirea AIPA pentru acreditarea ca agenție de implementare - Instrumentul Financiar pentru Politica de Dezvoltare Rurală (IPARD):
 - Pregătirea mecanismelor instituționale (Politica de Resurse Umane, Politica de reținere a personalului etc.) pentru dezvoltarea, întreținerea și îmbunătățirea performanței personalului AIPA;
 - Elaborarea studiului de fezabilitate a noii clădiri a Agenției;
 - Elaborarea proiectului tehnic pentru repararea capitală a noului sediu a Agenției;
 - Dotarea angajaților implicați în verificarea pe teren cu echipament specializat.

2. PIEȚELE AGRICOLE

2.1. Prezentarea generală a situației

2.1.1. Cadrul legislativ

În Republica Moldova, organizarea pieței produselor agricole (OCM) nu este reglementată printr-un act unic, așa cum se întâmplă în Uniunea Europeană prin Regulamentul (UE) nr. [1308/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor produselor agricole. În prezent, acest domeniu este reglementat printr-un ansamblu de legi și hotărâri guvernamentale.

Actul național care stabilește reguli de activitate pentru piețele agricole este Legea nr. [257/2006](#) privind organizarea și funcționarea piețelor produselor agricole și agroalimentare. Această lege conține exclusiv doar prevederi de natură internă și nu este armonizată cu legislația europeană, motiv pentru care dispozițiile sale necesită o revizuire și actualizare. În același timp, menționăm că cadrul normativ nu dispune de reglementări speciale privind intervențiile pe piață sau depozitare publică/privată în diverse situații de criză în sectorul agroalimentar. Ministerul a recunoscut importanța adoptării unui cadru legislativ/normativ de bază pentru reglementarea pieței în anumite sectoare ale produselor agricole prin diferite măsuri de reglementare a pieței, cu scopul de a avea la momentul accederii la UE cadrul legislativ și instituțional necesar stabilit pentru implementarea mecanismelor UE legate de organizarea comună a pieței agroalimentare.

Hotărârea Guvernului nr. 328/2023 cu privire la aprobarea Listei produselor agricole și alimentare a transpus: Anexa nr. 1 la Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene.

Pentru anul 2026, este prevăzută revizuirea Legii nr. 257/2006, prin prisma prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013, cel mai probabil, prin expunerea actului în redacție nouă, având în vedere că acesta suferă modificări majore odată cu aprobarea proiectului de lege cu privire la organizații și asociații ale producătorilor, organizații interprofesionale și recunoașterea acestora.

Reglementările europene abordează aspecte esențiale ale funcționării pieței interne, cum ar fi gestionarea contingentelor tarifare, standardele de comercializare, notificările privind informațiile

legate de agricultură, și promovarea produselor agricole pe piața internă și internațională. În cazul Republicii Moldova, transpunerea acestor reglementări nu este doar o cerință tehnică, ci și o etapă critică în adaptarea mecanismelor naționale la standardele europene, facilitând accesul pe piața unică a UE.

În ceea ce privește mecanismele comerciale, Republica Moldova nu dispune în prezent de structuri instituționale sau mecanisme pentru gestionarea contingentelor tarifare și pentru eliberarea licențelor de import/export conform normelor europene. În acest context, Republica Moldova recunoaște importanța alinierii treptate a cadrului său juridic cu legislația europeană în vederea aderării. Totodată, se angajează ca, odată cu obținerea statutului de stat membru al Uniunii Europene, să fie pregătită pentru implementarea mecanismelor necesare pentru administrarea eficientă a contingentelor tarifare, licențelor de import/export și garanțiilor financiare, în conformitate cu reglementările enumerate supra.

În ceea ce privește alinierea legislației naționale la acquis-ul UE în domeniul practicilor comerciale neloiale în lanțul de aprovizionare cu alimente, au fost deja transpuse o serie de reglementări europene relevante. Legea nr. 250/2022 pentru modificarea unor acte normative (Legea 231/2010 cu privire la comerțul interior) a transpus parțial: Directiva (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, într-un capitol separat - Capitolul V(secund) al Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior. În anul 2026, este planificată revizuirea prevederilor capitolului respectiv, inclusiv preluarea clauzelor care nu au fost transpuse anterior din Directiva (UE) 2019/633 și formularea acestora într-un act legislativ dedicat.

În continuare este prezentat cadrul legislativ relevant pentru principalele sectoare ale agriculturii, evidențiind actele normative în vigoare și măsurile de reglementare aplicabile fiecărui domeniu.

În prezent, cadrul normativ al Republicii Moldova nu include un regulament sau program dedicat furnizării de fructe, legume, lapte și produse lactate în instituțiile de învățământ.

Sectorul laptelui și al produselor lactate, este reglementat de:

Hotărârea Guvernului nr. 158/2019 cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate pentru lapte și produsele lactate, care stabilesc cerințele de calitate, ambalare, etichetare, transportare pentru laptele de consum și produsele lactate provenite atât din producția autohtonă, cât și din import. Controlul privind respectarea cerințelor este asigurat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA).

Cerințele sunt armonizate la legislația UE și transpun:

1. Partea III, Partea IV și Apendicele II din Partea VII a Anexei VII din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013;
2. Directiva 2001/114/CE a Consiliului din 20 decembrie 2001;
3. Codex STAN GENERAL 206-1999 cu privire la utilizarea termenilor privind produsele lactate;
4. Codex STAN 207-1999 cu privire la laptele praf și smântâna dulce praf;
5. Codex STAN 208-1999 privind brânzeturile în saramură;
6. Codex STAN 221-2001 cu privire la brânza nematurată, inclusiv brânza proaspătă;

7. Codex STAN 243-2003 cu privire la laptele fermentat;
8. Codex STAN 279-1971 cu privire la unt;
9. Codex STAN 281-1971 Standard pentru laptele concentrat;
10. Codex STAN 282-1971 cu privire la laptele concentrat cu zahăr;
11. Codex STAN 283-1978 cu privire la brânzeturi ;
12. Codex STAN 284-1971 Standard pentru brânzeturi din zer ;
13. Codex STAN 289-1995 Standard pentru zerul praf .

Hotărârea Guvernului nr. [12/2024](#) cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate și comercializare pentru materiile grase tartinabile de origine vegetală și/sau animală, destinate consumului uman, care stabilesc cerințe de calitate, ambalare, etichetare, transportare pentru margarină, maioneză, produsele pe bază de grăsimi de origine vegetală și/sau animală, destinate consumului uman, precum și pentru utilizare în industria culinară, de cofetărie și de panificație cu un conținut de 10 - 90 % grăsimi, provenite atât din producția autohtonă, cât și din import. Controlul privind respectarea cerințelor este asigurat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Cerințele sunt armonizate la legislația UE și transpun:

1. partea VII și Apendicele II din Anexa VII, a Regulamentului (UE) nr. [1308/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013;
2. Regulamentul (CE) nr. [445/2007](#) al Comisiei din 23 aprilie 2007;
3. Codex STAN 32-1991 Standard pentru margarină ;
4. Codex STAN 168-1989 Standard pentru maioneze;
5. Codex Stan 256-2007 standard pentru spreaduri pe bază de grăsimi și amestecuri de spreaduri.

Sectorul de carne de vită este reglementat de:

- Hotărârea Guvernului nr. [1406/2008](#) pentru aprobarea Normei privind etichetarea cărnii de bovine și a produselor din carne de bovine a transpus:

1. Regulamentul (CE) nr. [1760/2000](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iulie 2000;
2. Regulamentul (CE) nr. [1825/2000](#) al Comisiei din 25 august 2000;
3. Regulamentul (CE) nr. [566/2008](#) al Comisiei din 18 iunie 2008;

- Hotărârea Guvernului nr. [687/2024](#) cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. [1406/2008](#) pentru aprobarea Normei privind etichetarea cărnii de bovine și a produselor din carne de bovine a transpus: Regulamentul (UE) nr. [653/2014](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 și art. 78 alin.(1) lit.(a) Anexa VII partea I din Regulamentul (UE) nr. [1308/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole.

Sectorul carne de porc este reglementat de:

- Hotărârea Guvernului nr. [696/2010](#) cu privire la aprobarea Reglementării tehnice "Carne – materie primă. Producerea, importul și comercializarea, care stabilește criteriile obligatorii de calitate, siguranță alimentară, de prezentare, etichetare și informare a consumatorului care, în scopul asigurării protecției vieții, sănătății și securității oamenilor, trebuie respectate la producerea, importul și/sau plasarea pe piață a cărnii de animale în calitate de materie primă pentru industria produselor din carne și comercializarea pentru consum, provenite atât din producția internă, cât și din import.

- Hotărârea Guvernului nr. [624/2020](#) cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate pentru preparate și produse din carne, care stabilește criteriile obligatorii, reguli de ambalare, etichetare, transportare, pentru preparate și produse din carne provenite atât din producția internă, cât și din import. Controlul privind respectarea cerințelor se asigură de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Sectorul ouă și păsări de curte este reglementat de:

- Hotărârea Guvernului nr. [773/2013](#) cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare de stabilire a cerințelor de comercializare a cărnii de pasăre a transpus: Regulamentul (CE) nr. [543/2008](#) al Comisiei din 16 iunie 2008.

- Hotărârea Guvernului nr. [357/2012](#) pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind comercializarea și importul păsărilor domestice și ouălor pentru incubatie a transpus: Regulamentul (CE) nr. [617/2008](#) al Comisiei din 27 iunie 2008.

Sectorul de miere este reglementat de:

- Hotărârea Guvernului nr. [661/2007](#) cu privire la aprobarea Reglementării Tehnice „Miere naturală” transpune Directiva [2001/110/CE](#) a Consiliului din 20 decembrie 2001 privind mierea.

În domeniul importurilor animalelor de rasă pură din specia ovină și caprină, în legislația națională este transpus Regulamentul (UE) [2016/1012](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind condițiile zootehnice și genealogice pentru creșterea, comerțul și intrarea în Uniune a animalelor de reproducție de rasă pură, a porcilor de reproducție hibridi și a produselor germinative ale acestora prin Legea zootehnie nr. [213/2022](#), unde sunt impuse condiții comune pentru importul de animale de rasă pură, cum ar fi: art. 59 alin.(4) din Legea zootehniei nr. [213/2022](#):

„(4) Pentru a fi introduse în țară, animale de reproducție trebuie să fie însoțiți de:

a) un certificat zootehnic din țara de origine;

b) un document din țara de origine care să confirme că aceste animale sunt înscrise într-un registru genealogic sau înregistrat într-un registru zootehnic din țara de origine.”

Astfel, în momentul de față este în proces de elaborare/adoptare proiectul hotărârii de Guvern privind *importurile de animale de reproducere de rasă pură prin care se va transpune prevederile din Regulamentul (CE) nr. [874/96](#).*

Clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine

- Legea nr. [37/2025](#) privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii parțial a transpus:

1. Regulamentul delegat (UE) [2017/1182](#) al Comisiei din 20 aprilie 2017;

2. Regulamentul de punere în aplicare (UE) [2017/1184](#) al Comisiei din 20 aprilie 2017.

3. Art.10, Anexa IV din Regulamentul (UE) nr. [1308/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013, și intră în vigoare din 29 martie 2027.

Sectorul Uleiurilor vegetale comestibile este reglementat de:

Hotărârea Guvernului nr. [15/2024](#) cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate pentru uleiurile vegetale comestibile care stabilesc cerințele minime de calitate, ambalare, etichetare, transportare pentru uleiurile vegetale comestibile (precum uleiul de soia, de arahide, de măsline, de palmier, semințe de floarea soarelui, de cocos, de rapiță, de muștar ș.a.) provenite atât din producția autohtonă, cât și din import. Controlul privind respectarea cerințelor este asigurat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Cerințele sunt armonizate la legislația UE și transpun:

1. Partea VIII din Anexa VII din Regulamentul (UE) nr. [1308/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013;
2. Regulamentul (UE) [2022/2104](#) al Comisiei din 29 iulie 2022;
3. CODEX STAN 210-1999 Standard pentru uleiuri vegetale denumite;
4. CODEX STAN 19-1981 Standard pentru grăsimi și uleiuri comestibile neacoperite de standarde individuale;
5. CODEX STAN 33-1981 Standard privind normele codex pentru uleiurile de măsline și uleiurile din pomaceea de măsline din prima extracție.

În Republica Moldova hameiul nu se cultivă pe motiv că clima nu asigură condițiile necesare pentru creștere: soluri lutoase sau luto-nisipoase cu pH cuprins între 6,5-7,8 și umiditate ridicată. Hameiul și produsele din hamei în Republica Moldova sunt importate iar, cea mai mare parte din cantitățile importate sunt utilizate la producerea berii.

Sectoarele de zahăr și orez sunt reglementate de:

- Hotărârea Guvernului nr. [291/2014](#) cu privire la aprobarea cerințelor de calitate pentru orez și crupe de orez, care stabilește cerințele minime de calitate, ambalare, etichetare, transportare pentru orez și crupele de orez destinate consumului uman, provenit atât din producția autohtonă, cât și din import. Controlul privind respectarea cerințelor este asigurat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Cerințele sunt armonizate la legislația UE și transpun:

- Partea a II-a din anexa I, partea A din anexa III din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013;
- art. 1-6 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2834 al Comisiei din 10 octombrie 2023;
- CODEX STAN 198-1995 Standard cu privire la orez.

Hotărârea Guvernului nr. [774/2007](#) cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate pentru anumite tipuri de zahăr destinate consumului uman stabilește condițiile minime de calitate, siguranță alimentară, prezentare și informare a consumatorilor, care trebuie să fie respectate la fabricarea și/sau comercializarea zahărului destinat consumului uman, atât de producție autohtonă, cât și din

import. Controlul privind respectarea cerințelor se asigură de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Cerințele sunt armonizate la legislația UE și transpun:

- Partea III din Anexa I, partea II secțiunea A din Anexa II și Anexa III Partea B din Regulamentul (UE) nr. [1308/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013;
- Directiva [2001/111/CE](#) a Consiliului din 20 decembrie 2001;
- Codex STAN 212-1999 Standard pentru zaharuri.

Sectorul sucuri, gemuri și jeleuri este reglementat de:

- Hotărârea Guvernului nr. [216/2008](#) cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate pentru gemuri, jeleuri, dulcețuri, piureuri și alte produse similare, care stabilește cerințe minime de calitate, siguranță alimentară, prezentare și etichetare a produselor, care trebuie să fie respectate la fabricarea și/sau comercializarea gemurilor, confiturilor, jeleurilor, marmeladelor, piureului de castane îndulcit, magiunurilor, dulcețurilor, fructelor confiate, pastelor de fructe și pomușoare, piureurilor de fructe și pomușoare, fructelor și pomușoarelor pasate sau mărunțite cu zahăr și sucurilor de fructe, provenite atât din producția internă, cât și din import. Controlul privind respectarea cerințelor se asigură de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Cerințele sunt armonizate la legislația UE și transpun Directiva [2001/113/CE](#) a Consiliului din 20 decembrie 2001.
- Hotărârea Guvernului nr. [1111/2010](#) cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate pentru sucuri și anumite produse similare destinate consumului uman, stabilește cerințe minime de calitate, de prezentare și de etichetare a produselor, care trebuie respectate la fabricarea și/sau la comercializarea produselor de sucuri destinate consumului uman, provenite atât din producția internă, cât și din import. Controlul privind respectarea cerințelor se asigură de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Cerințele sunt armonizate la legislația UE și transpun Directiva [112/2001/CE](#) a Consiliului din 20 decembrie 2001.

Sectorul fructelor și legumelor proaspete este reglementat de:

- Legea 237/2018 cu privire la controlul de conformitate cu cerințele de calitate pentru fructele și legumele proaspete care transpune parțial capitolul II din titlul II, anexa III și anexa V la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. [543/2011](#) al Comisiei din 7 iunie 2011 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr.1234/2007 al Consiliului în ceea ce privește sectorul fructelor și legumelor și sectorul fructelor și legumelor prelucrate.
- Hotărârea Guvernului nr. [929/2009](#), care transpune parțial Regulamentul delegat (UE) [2023/2429](#) al Comisiei din 17 august 2023 de completare a Regulamentului (UE) nr. [1308/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele de comercializare pentru sectorul fructelor și legumelor, pentru anumite produse din fructe și legume prelucrate și pentru sectorul bananelor și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.1666/1999 al Comisiei și a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) nr.543/2011 și (UE) nr. 1333/2011 ale Comisiei.

Totodată, în sectorul fructelor și legumelor, prin Legea nr. 312/2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora și Hotărârea Guvernului nr. 695/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de recunoaștere a grupurilor de producători sunt reglementate constituirea Grupurilor de producători și asociațiile acestora, Legea și Hotărârea de Guvern sunt acte naționale și nu sunt armonizate.

Sectorul vitivinicol contribuie semnificativ la ocuparea forței de muncă, generarea de valoare adăugată în economie, la exporturi și promovarea imaginii țării la scară internațională creând 16 la sută din valoarea totală produsă în agricultură, deține o pondere de cca 2 la sută din Produsul Intern Brut al țării și 10 la sută din valoarea exporturilor, creează locuri de muncă pentru peste 150 mii de persoane (dintre care două treimi provin din localitățile rurale).

Exercițiul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu principiile și normele Uniunii Europene în sectorul vizat reprezintă un proces continuu, inițiat în anul 2012 și intensificat considerabil în ultimii ani. În acest context, legislația națională a fost aliniată la regulamentele europene ce specifică reguli necesare pentru îmbunătățirea condițiilor economice și pentru satisfacerea așteptărilor consumatorilor.

Astfel, au fost ajustate standarde de comercializare la plasarea produselor pe piață, au fost preluate definițiile și clasificările pentru vinuri și produse vitivinicole aromatizate, precum și procesele tehnologice de producere, principiile de etichetare și procedurile de evaluare a calității, inclusiv cele privind caracteristicile organoleptice. De asemenea, au fost introduse principiile de trasabilitate a produselor.

În același timp, au fost adaptate și dezvoltate schemele de calitate, s-a acordat o atenție sporită informării consumatorilor și au fost consolidate mecanismele de control de stat în domeniul respectiv. Prevederile din regulamentele Uniunii Europene deja transpuse în legislația națională includ:

Legea RM nr. [57/2006](#) a viei și vinului:

- transpune art. 6 lit. (d), art. 80 alin. (2) ultimul paragraf, art. 81 alin. (2), alin. (5) al doilea paragraf, alin. (6), art. 82, art. 90 alin. (2) și (3), art. 112, art. 113 alin. (1) și (2), art. 113a alin. (1), art. 114 alin. (2) lit. (a)–(g), art. 116a alin. (2), alin. (4) lit. (b) și (d), art. 168 alin. (1) lit. (a) și (b), alin. (1a), alin. (4) din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 1 aprilie 2024;
- transpune art. 2 alin. (1) lit. (a), (b), (e), (f), (i), (j), (k), (l), alin. (3), art. 28 alin. (2)–(4), art. 31 alin. (1), art. 32 alin. (1), art. 33, art. 34 alin. (1), art. 36 alin. (1) și (3), art. 37 alin. (3) din Regulamentul delegat (UE) 2018/273 al Comisiei din 11 decembrie 2017 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul de autorizării pentru plantările de viță-de-vie, registrul plantațiilor viticole, documentele însoțitoare și certificarea, registrul de intrări și de ieșiri, declarațiile obligatorii, notificările și publicarea informațiilor notificate, de completare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește controalele și sancțiunile relevante, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 555/2008, (CE) nr. 606/2009 și (CE) nr. 607/2009 ale Comisiei și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 436/2009 al Comisiei și a Regulamentului delegat (UE) 2015/560 al Comisiei, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2023/1606 al Comisiei din 30 mai 2023;

- transpune art. 14 alin. (1), art. 20 alin. (1)–(3), art. 21, art. 22 alin. (4) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/274 al Comisiei din 11 decembrie 2017 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul de autorizații pentru plantările de viță-de-vie, certificarea, registrul de intrări și de ieșiri, declarațiile obligatorii și notificările, de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește controalele relevante și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/561 al Comisiei, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2567 al Comisiei din 13 octombrie 2022.

Regulamentul privind organizarea pieței vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. [356/2015](#):

- transpune art. 75, art. 80, art. 92-95, art. 112 și 113, art. 117, art. 119-121, art. 146 alin. (1), art. 147 alin. (1) și (2), partea IV, pct. 2 și 3 și pct. 12 din Anexa II, partea II primul alineat, pct. 1 „Vinul” lit. a), d) și pct. 6 „Vinul spumant de calitate de tip aromat” lit. a) al doilea alineat din Anexa VII, părțile I și II din Anexa VIII din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2021/2117 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021;

- transpune Regulamentul (CE) nr. 607/2009 al Comisiei din 14 iulie 2009 de stabilire a unor norme de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 479/2008 al Consiliului în ceea ce privește denumirile de origine protejate și indicațiile geografice protejate, mențiunile tradiționale, etichetarea și prezentarea anumitor produse vitivinicole;

- transpune Regulamentul (CE) nr. 436/2009 al Comisiei din 26 mai 2009 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 479/2008 al Consiliului în ceea ce privește registrul viticol, declarațiile obligatorii și colectarea de informații pentru monitorizarea pieței, documentele de însoțire a transporturilor de produse și registrele care trebuie păstrate în sectorul vitivinicol;

- transpune Partea VI: „Vinul” din anexa II la Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2025/405 al Comisiei din 13 decembrie 2024;

- transpune art. 41, 48a și Anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2019/33 al Comisiei din 17 octombrie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cererile de protecție și etichetarea denumirilor de origine și a indicațiilor geografice, cererile de protecție, procedura de opoziție, modificarea și anularea mențiunilor tradiționale și etichetarea și prezentarea în sectorul vitivinicol, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2025/28 al Comisiei din 30 octombrie 2024.

Regulamentul privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea produselor vitivinicole aromatizate, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. [741/2017](#):

- transpune punctul 5, partea IV din anexa II și punctele 1 și 3-9, partea II din anexa VII la Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului;
- transpune Regulamentul (UE) nr. 251/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 februarie 2014 privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea produselor vitivinicole aromatizate și de abrogare a Regulamentului (CEE) 1601/91 al Consiliului, așa cum au fost modificate ultima oară prin Regulamentul (UE) 2021/2117 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021;
- transpune Regulamentul delegat (UE) 2017/670 al Comisiei din 31 ianuarie 2017 de completare a Regulamentului (UE) nr. 251/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește procesele de producție autorizate pentru obținerea produselor vitivinicole aromatizate;
- transpune Regulamentul delegat (UE) 2024/585 al Comisiei din 8 decembrie 2023 de completare a Regulamentului (UE) nr. 251/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele specifice referitoare la indicarea și desemnarea ingredientelor pentru produsele vitivinicole aromatizate.

Metode de analiză prin care se stabilește dacă există izotiocianat de alil în produsul vitivinicol, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. [245/2024](#):

- transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/935 al Comisiei din 16 aprilie 2019 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește metodele de analiză pentru determinarea caracteristicilor fizice, chimice și organoleptice ale produselor vitivinicole și notificările deciziilor statelor membre referitoare la majorările tăriei alcoolice natural.

Regulamentului privind practicile oenologice permise și restricțiile aplicabile producerii și conservării produselor vitivinicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. [775/2024](#):

- transpune articolul 80 și anexa VIII din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024;
- transpune parțial Regulamentul delegat (UE) 2019/934 al Comisiei din 12 martie 2019 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește zonele viticole în care poate fi majorată tăria alcoolică, practicile oenologice autorizate și restricțiile aplicabile producerii și conservării produselor vitivinicole, procentajul minim de alcool al subproduselor și eliminarea acestora și publicarea fișelor OIV, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2022/68 al Comisiei din 27 octombrie 2021.

Codul internațional al practicilor oenologice al Organizației Internaționale a Viei și Vinului, aprobat prin Ordinul MALA nr. [116/2025](#):

- transpune Lista și descrierea fișelor Codului internațional al practicilor oenologice al OIV menționate la art. 3 alin. (2) din Regulamentul delegat (UE) 2019/934 al Comisiei din 12 martie 2019.

În baza direcțiilor prioritare stabilite pentru sectorul „băuturi spirtoase”, au fost realizate măsuri concrete de modernizare a cadrului normativ național, orientate spre alinierea legislației Republicii Moldova la acquis-ul Uniunii Europene, în scopul asigurării conformității standardelor de producere, etichetare și comercializare cu cerințele europene.

Prevederile din regulamentele Uniunii Europene deja transpuse în legislația națională includ:

Legea RM [nr. 1100/2000](#) cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și al producției alcoolice:

- transpune art. 2 din Regulamentul (UE) 2019/787 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor spirtoase, utilizarea denumirilor băuturilor spirtoase în prezentarea și etichetarea altor produse alimentare, protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase, utilizarea alcoolului etilic și a distilatelor de origine agricolă în băuturile alcoolice, și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 110/2008, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2022/1303 al Comisiei din 25 aprilie 2022.

Regulamentul privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor ce conțin alcool, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. [589/2023](#):

- transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 2019/787 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor spirtoase, utilizarea denumirilor băuturilor spirtoase în prezentarea și etichetarea altor produse alimentare, protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase, utilizarea alcoolului etilic și a distilatelor de origine agricolă în băuturile alcoolice, și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 110/2008, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024.

Regulamentul privind stabilirea metodelor de referință pentru analiza băuturilor spirtoase, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. [414/2025](#):

- transpune Regulamentul (CE) nr. 2870/2000 al Comisiei din 19 decembrie 2000 de stabilire a metodelor comunitare de referință pentru analiza băuturilor spirtoase, CELEX: 32000R2870, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 333 din 29 decembrie 2000, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/383 al Comisiei din 16 februarie 2023.

Sectorul cacao și cafea este reglementat de:

- Hotărârea Guvernului nr. [204/2009](#) cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate pentru „Produse de cofetărie”, care stabilește cerințe esențiale privind natura, conținutul, fabricarea, etichetarea, marcarea, cerințe minime de calitate care trebuie respectate la fabricarea și/sau comercializarea produselor de cofetărie (Produse zaharoase, inclusiv ciocolată albă, care nu conțin cacao, Ciocolată și alte preparate alimentare care conțin cacao) provenite atât din producția autohtonă, cât și din import. Controlul privind respectarea cerințelor se asigură de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Cerințele sunt armonizate la legislația UE și transpun:

- Directiva [2000/36/CE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 23 iunie 2000;
- transpun parțial CODEX STAN 87-1981 Standard pentru ciocolată și produse din ciocolată;
- transpun parțial CODEX STAN 105-1981 Standard pentru cacao praf și amestecuri uscate de cacao și zaharuri.

- Hotărârea Guvernului nr. [206/2009](#) cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate pentru cafea, extracte de cafea și de cicoare, ceaiuri și produse de ceai, care stabilește cerințe esențiale privind natura, conținutul, fabricarea, etichetarea, marcarea, cerințe minime de calitate care trebuie respectate la fabricarea și/sau comercializarea produselor precum cafea, ceai, extracte, esențe și concentrate de cafea, de ceai și preparate având la bază aceste produse sau având la bază cafea, ceai, cicoare prăjită și alți înlocuitori organici de cafea și extracte, esențe și concentrate din acestea, provenite atât din producția autohtonă, cât și din import. Controlul privind respectarea cerințelor se asigură de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Cerințele sunt armonizate la legislația UE și transpun:

- Directiva [1999/4/CE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 22 februarie 1999;
- Anexa la Regulamentul de punere în aplicare (UE) [2022/47](#) al Comisiei din 13 ianuarie 2022;
- art. 2 pct. 1 din Decizia Consiliului 2008/579/CE din 16 iunie 2008.

2.1.2. Cadrul administrativ

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în calitate de instituție responsabilă pentru elaborarea politicilor în domeniile agriculturii, dezvoltării rurale, industriei alimentare și siguranței alimentare, deține un rol esențial în procesul de transpunere și implementare a acquis-ului Uniunii Europene. În acest context, capacitatea administrativă a MAIA constituie un factor determinant pentru asigurarea alinierii cadrului național la standardele europene.

În cadrul structurii ministeriale, responsabilitățile pentru transpunerea acquis-ului sunt repartizate între subdiviziunile de specialitate, în funcție de domeniul de competență. În prezent, peste 30 de funcționari publici din cadrul MAIA sunt direct implicați în acest proces, activând în calitate de responsabili de transpunere, membri ai grupurilor de lucru sectoriale, puncte de contact pentru evaluarea preliminară a legislației sau ai altor structuri tehnice relevante.

Pe parcursul anului 2023, în cadrul MAIA a fost consolidat mecanismul intern de coordonare și monitorizare a transpunerii legislației UE, prin desemnarea responsabililor pentru fiecare act normativ prevăzut în Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană (PNA). De asemenea, a fost elaborat un plan intern de acțiuni care reflectă sarcinile subdiviziunilor ministerului în procesul de armonizare legislativă.

Totodată, MAIA a beneficiat de asistență tehnică din partea proiectelor sprijinite de partenerii de dezvoltare, inclusiv în ceea ce privește consolidarea capacităților instituționale. În acest sens, au

fost desfășurate mai multe sesiuni de instruire și ateliere de lucru privind metodologia de transpunere a acquis-ului, redactarea notelor de conformitate și elaborarea tabelelor de transpunere, adresate funcționarilor implicați direct în acest proces.

Cu toate acestea, procesul de transpunere se confruntă în continuare cu anumite constrângeri legate de capacitatea administrativă. Printre acestea se numără fluctuația de personal, nivelul insuficient de expertiză în unele domenii tehnice și volumul ridicat de sarcini asumate în cadrul procesului de aderare. În acest context, este necesară consolidarea suplimentară a resurselor umane și instituționale, inclusiv prin atragerea experților de profil și dezvoltarea continuă a capacităților funcționarilor implicați.

În concluzie, deși Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a înregistrat progrese semnificative în organizarea procesului de transpunere a acquis-ului, este imperativă menținerea unui efort susținut în vederea asigurării unei alinieri eficiente și durabile a legislației naționale la standardele Uniunii Europene.

2.2. Planuri de viitor

2.2.1. Planuri legislative

În ceea ce privește mecanismele comerciale, planurile legislative vizează transpunerea unor acte europene esențiale, precum:

1. Transpunerea Regulamentului delegat (UE) [2016/1237](#);
2. Transpunerea Regulamentului de punere în aplicare (UE) [2016/1239](#);
3. Regulamentul (UE) nr. [192/2010](#);
4. Pregătirea structurilor organizaționale în vederea gestionării intervențiilor de piață, licențierii și programelor de promovare (până la finele anului 2027);
5. Adoptarea Regulamentului privind metodologia și modalitatea de colectare a prețurilor (trimestrul IV, 2026).

În urma evaluării cadrului juridic și instituțional actual din Republica Moldova și având în vedere necesitatea alinierii la standardele europene, se va elabora un proiect de Hotărâre de Guvern privind delegarea atribuțiilor de gestionare a licențelor de import/export, precum și de a administra contingentările tarifare, garanțiile financiare în perioada premergătoare aderării la Uniunea Europeană și aplicarea normelor menite să sprijine competitivitatea produselor europene, să îmbunătățească percepția consumatorilor și să deschidă noi piețe. Aceasta ar îndeplini sarcinile legate de eliberarea de licențe de import și export pentru anumite produse agricole, precum și sarcinile de repartizare a contingentelor tarifare vamale conform modelului de alocare a cotelor proporțional cu cantitățile solicitate și desfășurarea activităților legate de colectarea și prelucrarea datelor privind prețurile produselor agricole și alimentare și raportare la CE. Prin această măsură, Republica Moldova va asigura o integrare progresivă în piața internă europeană, pregătindu-se pentru respectarea reglementărilor europene, fără a suprasolicita structurile existente.

La momentul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, va fi implementat Programul fructe și lapte în școli. Pentru pregătirea cadrului normativ național, este necesară transpunerea următoarelor acte:

1. Art. 22-25 din Regulamentul (UE) nr. [1308/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013;
2. Regulamentul delegat (UE) [2017/40](#) al Comisiei din 3 noiembrie 2016;
3. Regulamentul de punere în aplicare (UE) [2017/39](#) al Comisiei din 3 noiembrie 2016.

Planurile legislative în sectorul laptelui și al produselor lactate includ inițiative menite să transpună în dreptul național reglementările europene relevante privind organizarea producătorilor, standardele de calitate și relațiile contractuale prin:

1. Proiectul de lege cu privire la organizații și asociații ale producătorilor, organizații interprofesionale și recunoașterea acestora va transpune: Art. 152-159, 164, 173-175 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013.
2. Proiectul de hotărâre privind aprobarea procedurilor de recunoaștere a organizațiilor de producători, asociațiilor acestora și a organizațiilor interprofesionale (sectorul lapte și produse lactate) va transpune:
 - Art. 148-151, 160-163, 166-172b din Regulamentul (UE) nr. [1308/2013](#) al Parlamentului European și al consiliului din 17 decembrie 2013;
 - Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. [511/2012](#) al Comisiei din 15 iunie 2012;
 - Regulamentul delegat (UE) nr. [880/2012](#) al Comisiei din 28 iunie 2012.
3. Proiect de modificare a unor Hotărâri de Guvern (Hotărârea Guvernului nr. [1111/2010](#), Hotărârea Guvernului nr. [216/2008](#), Hotărârea Guvernului nr. [158/2019](#)) va transpune:
 - Directiva (UE) [2024/1438](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024;
 - Regulamentul (CE) nr. [445/2007](#) al Comisiei din 23 aprilie 2007.

Planurile legislative în sectorul cărnii de porc prevăd preluarea Regulamentului (CE) nr. [2004/2002](#) al Comisiei din 8 noiembrie 2002 și al Regulamentului (CEE) nr. [226/89](#) al Comisiei din 26 ianuarie 1989.

În plan normativ în sectorul cărnii de pasăre și ouălor este: aprobarea Proiectului de Hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulilor privind comercializarea ouălor pentru consum uman ca scop transpunerea reglementărilor europene relevante în sectorul ouălor pentru consum uman. Printre reglementările ce vor fi integrate se numără:

1. Regulamentul delegat (UE) 2023/2464 al Comisiei, care modifică Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, stabilind noi standarde de comercializare pentru ouă;
2. Regulamentul delegat (UE) 2023/2465 al Comisiei, care completează Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 și abrogă Regulamentul (CE) nr. 589/2008, având ca obiect standardele de comercializare pentru ouă;

3. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2466 al Comisiei, care stabilește norme detaliate de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 în ceea ce privește comercializarea ouălor.

În sectorul mierii a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 129/2025 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. [661/2007](#) cu privire la aprobarea Reglementării Tehnice „Miere naturală”, care transpune ultimele modificări operate în Directiva [2001/110/CE](#) a Consiliului din 20 decembrie 2001 privind mierea, prin Directiva (UE) [2024/1438](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 și care va intra în vigoare la 14 iunie 2026, o dată cu intrarea în vigoare a prevederilor din Directiva (UE) 2024/1438.

Regulamentul de punere în aplicare (UE) [2022/2105](#) al Comisiei din 29 iulie 2022 de stabilire a normelor privind controalele de conformitate aplicate standardelor de comercializare pentru uleiul de măsline și metodele de analiză a caracteristicilor uleiului de măsline, urmează a fi transpus în legislația națională până la finele anului 2026.

În scopul asigurării cadrului normativ necesar pentru reglementarea și dezvoltarea durabilă a sectorului culturilor arabile, în special în ceea ce privește orezul și zahărul, vor fi întreprinse următoarele acțiuni: Republica Moldova își propune ca, în anul 2025, să transpună în legislația națională un set de regulamente europene relevante. Transpunerea va fi realizată prin adoptarea unei Hotărâri de Guvern privind Regulamentul de introducere în Republica Moldova a orezului și cerealelor, care va institui norme tehnice și cerințe de certificare aplicabile operatorilor economici. Această inițiativă are drept obiectiv alinierea la standardele Uniunii Europene în materie de siguranță și calitate a produselor importate, contribuind la protejarea consumatorilor și la pregătirea pieței naționale pentru integrarea în Piața Internă a Uniunii Europene. Hotărârea de Guvern privind Regulamentul de introducere în Republica Moldova a orezului și cerealelor va transpune:

1. Regulamentul de punere în aplicare (UE) [2023/2834](#).
2. Regulamentul delegat (UE) [2023/2835](#).
3. Regulamentul de punere în aplicare (UE) [2024/2403](#).

Regulamentul de punere în aplicare (UE) [2023/2834](#), acest regulament stabilește norme detaliate pentru implementarea prevederilor din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 în domeniul importurilor de produse din sectoarele orezului, cerealelor, zahărului și hameiului. Documentul reglementează aspecte tehnice, cum ar fi cerințele de documentare, certificarea de conformitate și controlul cantităților importate, pentru a asigura respectarea standardelor de calitate și securitate pe piața internă a Uniunii Europene.

Regulamentul delegat (UE) [2023/2835](#), Acest regulament completează Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 prin detalierea procedurilor specifice privind gestionarea importurilor din sectoarele orezului, cerealelor, zahărului și hameiului. Regulamentul abrogă o serie de acte legislative mai vechi pentru a simplifica și actualiza cadrul juridic existent. Scopul principal este de a asigura armonizarea normelor și de a îmbunătăți transparența și eficiența în procesul de import.

Regulamentul de punere în aplicare (UE) [2024/2403](#), acest regulament introduce taxele specifice la import pentru orezul decorticat, reglementând condițiile de aplicare și ajustare a acestora în funcție de evoluțiile de pe piața internațională. Documentul are ca scop protejarea sectorului agricol din UE și menținerea unei aprovizionări sustenabile pentru consumatori, în contextul concurenței globale. Acest Regulament este irelevant până la obținerea statutului de țară candidat.

Planurile legislative în sectorul sucurilor și gemurilor se concentrează pe alinierea legislației naționale la standardele europene actuale. În acest sens, urmează a fi elaborat un proiect de modificare a unor Hotărâri de Guvern (Hotărârea Guvernului nr. [1111/2010](#), Hotărârea Guvernului nr. [216/2008](#), Hotărârea Guvernului nr. [158/2019](#)) ce va transpune Directiva (UE) [2024/1438](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024.

În scopul asigurării cadrului normativ necesar în sectorului fructelor și legumelor vor fi întreprinse următoarele acțiuni:

1. Proiectul de lege cu privire la organizații și asociații ale producătorilor, organizații interprofesionale și recunoașterea acestora va transpune: Art. 152-159, 164, 173-175 din Regulamentul (UE) nr. [1308/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013.
2. Proiectul de hotărâre de Guvern privind aprobarea procedurilor de recunoaștere a organizațiilor de producători, asociațiilor acestora și a organizațiilor interprofesionale va transpune:
 - Art. 125-126, 160-163, 166-172b din Regulamentul (UE) nr. [1308/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013;
 - Regulamentul delegat (UE) [2017/891](#) al Comisiei din 13 martie 2017;
 - Regulamentul de punere în aplicare (UE) [2017/892](#) al Comisiei din 13 martie 2017;

În scopul îmbunătățirii cadrului normativ pentru dezvoltarea sectorului vitivinicol, vor fi întreprinse următoarele acțiuni:

Regulamentului privind organizarea pieței vitivinicole, aprobată prin HG nr. 356/2015 până la finele lunii martie 2027, va fi aliniat la:

- Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 1 aprilie 2024;
- Regulamentul delegat (UE) 2018/273 al Comisiei din 11 decembrie 2017 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul de autorizații pentru plantările de viță-de-vie, registrul plantațiilor viticole, documentele însoțitoare și certificarea, registrul de intrări și de ieșiri, declarațiile obligatorii, notificările și publicarea informațiilor notificate, de completare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește controalele și sancțiunile relevante, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 555/2008, (CE) nr. 606/2009 și (CE) nr. 607/2009 ale Comisiei și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 436/2009 al Comisiei și a Regulamentului delegat (UE) 2015/560 al Comisiei;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/274 al Comisiei din 11 decembrie 2017 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul de autorizații pentru plantările de viță-de-vie, certificarea, registrul de intrări și de ieșiri, declarațiile obligatorii și notificările, de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea

ce privește controalele relevante și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/561 al Comisiei;

- Regulamentul delegat (UE) 2019/33 al Comisiei din 17 octombrie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cererile de protecție și etichetarea denumirilor de origine și a indicațiilor geografice, cererile de protecție, procedura de opoziție, modificarea și anularea mențiunilor tradiționale și etichetarea și prezentarea în sectorul vitivinicol;

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/34 al Comisiei din 17 octombrie 2018 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește controalele referitoare la denumirile de origine protejate și indicațiile geografice protejate, precum și în ceea ce privește cererile de protecție, procedura de opoziție, înregistrarea, modificarea și anularea mențiunilor tradiționale din sectorul vitivinicol.

2.2.2. Implementarea *acquis*-ului și consolidarea capacităților administrative

În vederea consolidării mecanismelor de intervenție pe piață și alinierii acestora la cerințele *acquis*-ului Uniunii Europene, vor fi întreprinse o serie de acțiuni strategice, cu aplicabilitate atât la nivel macroeconomic, cât și în domenii specifice precum alimentația în unitățile de învățământ. Un element central al acestei abordări îl constituie instituirea Sistemului Informațional pentru Monitorizarea Pieței Agricole, care va permite colectarea și analiza în timp real a datelor privind producția, prețurile și datele financiare pentru culturile prioritare. Acest sistem va sprijini intervențiile rapide în situații de criză, dar și implementarea eficientă a programelor de furnizare a fructelor, legumelor, laptelui și produselor lactate în școli, prin notificări constante privind disponibilitatea și evoluția pieței pentru produsele vizate.

Totodată, în cadrul Organizării Comune a Piețelor (OCP) vor fi promovate măsuri și scheme naționale adaptate, inclusiv pentru produse precum vinul, mierea, produsele ecologice și cele cu indicații geografice. În paralel, vor fi dezvoltate instrumente specifice care să susțină sistemele de calitate și producția ecologică, contribuind astfel la implementarea unor politici agricole sustenabile și orientate spre livrarea de produse sigure și conforme cu standardele europene.

Un accent deosebit va fi pus pe armonizarea cadrului de reglementare privind standardele de comercializare, unde progresele sunt încă limitate, cu scopul de a asigura competitivitatea și accesul echitabil al producătorilor pe piața internă și europeană. În acest context, fortificarea capacităților instituționale ale direcțiilor implicate în domenii-cheie ale sectorului agroalimentar reprezintă o prioritate, fiind susținută prin proiecte de asistență tehnică precum Twinning și TAIEX.

În contextul alinierii la cerințele Uniunii Europene privind transparența și echitatea în relațiile comerciale din sectorul agroalimentar, este necesară dezvoltarea cadrului de reglementare pentru combaterea practicilor comerciale neloiale în lanțul de aprovizionare cu alimente. În prezent, progresele în acest subcapitol sunt limitate, în special în ceea ce privește alinierea la standardele de comercializare și relațiile contractuale între producători, procesatori și distribuitori. Se impune adoptarea de măsuri legislative și instituționale care să protejeze actorii vulnerabili din lanțul valoric, în special fermierii, și să asigure un echilibru în raporturile comerciale, în conformitate cu *acquis*-ul UE privind practicile comerciale neloiale. Capacitățile direcțiilor și instituțiilor implicate

în implementarea Directivei (UE) 2019/ vor fi fortificate prin prisma proiectului Twinning la Consiliul Concurenței și a experților contractați de Delegația UE.

În scopul implementării mecanismelor comerciale eficiente, inclusiv pentru gestionarea licențelor de import/export și a contingentelor tarifare, se va înființa Agenția Națională pentru Gestionarea Intervențiilor de Piață și Promovare, care va avea drept domenii de competență:

- Coordonarea și implementarea programelor de subvenții și mecanisme de sprijin financiar pentru producătorii agricoli, incluzând evaluarea cererilor, alocarea fondurilor și monitorizarea utilizării resurselor;
- Sprijinirea producătorilor agricoli în accesarea piețelor internaționale prin organizarea de târguri, expoziții, crearea de parteneriate externe și promovarea brandurilor naționale agricole;
- Eliberarea licențelor și certificatelor necesare pentru export și import de produse agricole, respectând standardele internaționale și reglementările piețelor țintă;
- Furnizarea de consultanță producătorilor agricoli privind standardele de calitate, cerințele de export, inovațiile tehnologice și conformarea cu normele europene și internaționale;
- Monitorizarea performanței exporturilor agricole și a impactului schemelor de sprijin, prin elaborarea de analize și rapoarte pentru îmbunătățirea strategiilor și politicilor.

Implementarea acquis-ului UE și consolidarea capacităților administrative în domeniul siguranței alimentare sunt coordonate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA), care dispune de 435 de inspectori (392 în structurile teritoriale și 43 la nivel central), fiind organizată în 34 de circumscripții sanitar-veterinare și posturi de inspecție la frontieră. Agenția utilizează un set de 147 de proceduri de management (generale, pentru sănătatea animalelor, siguranța alimentelor, domeniul fitosanitar și administrativ), esențiale pentru aplicarea uniformă a legislației europene în controlul produselor agroalimentare.

Pentru asigurarea unui cadru coerent de implementare a politicilor europene, sunt prioritare:

1. Dezvoltarea *Sistemului Integrat de Administrare și Control* (SIAC) pentru gestionarea fondurilor europene;
2. Implementarea *FADN/FSDN* pentru monitorizarea performanței economice și a sustenabilității sectorului agroalimentar;
3. Dezvoltarea unui *sistem digital de depunere a cererilor de subvenționare*, care va eficientiza accesul la fonduri;
4. *Consolidarea capacităților instituționale ale AIPA*, inclusiv pregătirea pentru acreditarea ca agenție IPARD;
5. *Elaborarea strategiilor de informare și raportare anuală de performanță*, ca instrumente de transparență și evaluare continuă.

Sectorul laptelui și produselor lactate

Vor fi definite proceduri operaționale și instrumente administrative pentru optimizarea fluxului de lucru, alături de dezvoltarea unui plan de resurse umane și strategii de diseminare a informațiilor. Accentul se pune pe continuarea alinierii la standardele europene de calitate și certificare.

Sectorul cărnii de vită

Se va institui un *Comitet Național de Monitorizare* pentru supravegherea implementării strategiei, iar *Registrul Informațional Sustenabil Agricol* va sprijini colectarea de date relevante privind performanța economică a producătorilor.

Sectorul fructelor și legumelor

În implementarea *acquis*-ului UE pentru sectorul fructelor și legumelor, măsurile cheie includ dezvoltarea și consolidarea sistemelor administrative și tehnice, cum ar fi SIAC și FADN/FSDN, care vor asigura trasabilitatea și monitorizarea producției. Instituirea unui Sistem Informațional pentru Monitorizarea Pieței Agricole va permite colectarea de date precise privind producția și prețurile, facilitând astfel deciziile bazate pe informații corecte. De asemenea, instituționalizarea Camerelor Agricole și crearea Comitetului Național de Monitorizare vor sprijini coordonarea și implementarea eficientă a strategiei naționale. Consolidarea capacității instituționale a AIPA și digitalizarea procesului de depunere a cererilor de subvenționare vor îmbunătăți procesul administrativ și vor asigura o gestionare mai eficientă a resurselor financiare. Aceste acțiuni sunt esențiale pentru alinierea completă la standardele europene și dezvoltarea durabilă a sectorului de fructe și legume.

Sectorul vinului și băuturilor spirtoase

Responsabilitatea pentru controlul siguranței și calității produselor vitivinicole revine ANSA, printr-o direcție specializată cu 9 inspectori autorizați. Pe partea de promovare, evidență și analiză sectorială, competențele aparțin **Oficiului Național al Viei și Vinului (ONVV)**, instituție publică cu autonomie financiară, creată prin parteneriat public-privat. Până în 2027, se propune dezvoltarea **platformei digitale de evidență și trasabilitate**, ca parte integrantă a Registrului Vitivinicol al Republicii Moldova, cu un cost estimativ de 3,5 milioane lei.

3. POLITICA DE CALITATE

(indicații geografice – alimente, vin și băuturi spirtoase, altele)

3.1. Prezentarea generală a situației

În domeniul politicii calității a produselor agricole, vinurilor și băuturilor spirtoase/alcoolice cu indicații geografice, denumiri de origine, mențiuni tradiționale și specialități tradiționale garantate, pentru a beneficia de o IG, un produs trebuie să fie conform condițiilor stabilite într-un caiet de sarcini, omologat printr-o decizie a autorității competente - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, care este responsabilă și de aprobarea etapelor și procedurilor de control în scopul asigurării respectării caietelor de sarcini pentru produsele cu IG din domeniul reglementat.

În sectorul agroalimentar, sunt înregistrate la nivel național:

- 1) trei Denumiri de Origine Protejate (DOP):
 - DOP Brânză de Popeasca - data înregistrării 2016-10-23, clasa 29 conform Clasificării internaționale a produselor și serviciilor în scopul înregistrării mărcilor (CIPS) - brânză de oi;

- DOP Agriș de Marinici - data înregistrării 2019-04-24, clasa 29 conform CIPS- dulceață din agrișe, gem din agrișe, jeleu din agrișe, agrișe uscate, agrișe congelate; clasa 31 conform CIPS - fructe proaspete de agriș; clasa 32 conform CIPS - suc din agrișe;
- DOP Brânză de Măgura - data înregistrării 2020-01-21, clasa 29 conform CIPS - brânză;
- 2) șase Indicații Geografice Protejate (IGP):
- IGP Dulceață din petale de trandafir Călărași - data înregistrării 2016-07-24, clasa 29 conform CIPS - dulceață din petale de trandafir;
- IGP ZĂBRICENI - data înregistrării 2017-02-28; clasa 30 conform CIPS - plante, fructe uscate și amestecuri din ele pentru infuzii;
- IGP Prune deosebite de Lalova - data înregistrării 2019-11-18, clasa 29 conform CIPS - prune uscate umplute cu miez de nucă;
- IGP Miere din Codrii Moldovei - data înregistrării 2020-03-11, clasa 30 conform CIPS - miere;
- IGP Pistil din Valea Răutului - data înregistrării 2019-09-25, clasa 29 conform CIPS - pistil;
- IGP Kaurma de Bugeac - data înregistrării 2023-02-13, clasa 29 conform CIPS - produse din carne;

În sectorul vitivinicol și al băuturilor spirtoase, sunt înregistrate la nivel național:

- 1) două Denumiri de Origine Protejate (DOP):
- DOP Românești - data înregistrării 1998-11-09, clasa 33 conform CIPS - vin roșu;
- DOP Ciumai – data înregistrării 1999-10-13, clasa 33 conform CIPS - vin de desert dulce roșu, vin natural sec roșu;
- 2) cinci Indicații Geografice Protejate (IGP):
- IGP Stefan Vodă – data înregistrării 2013-12-13, clasa 33 conform CIPS - vinuri;
- IGP Codru - data înregistrării 2013-07-14, clasa 33 conform CIPS - vinuri albe, roze și roșii; vinuri licoroase; vinuri spumante; vinuri spumante de calitate; vinuri spumante de calitate de tip aromat; vinuri petiante; vinuri perlante; vinuri din struguri stafidiți; vinuri din struguri supra copti;
- IGP Valul lui Traian – data înregistrării 2013-11-01, clasa 33 conform CIPS - vinuri de struguri, inclusiv vinuri albe, roze și roșii; vinuri licoroase tari și de desert; vinuri spumante, vinuri spumante de calitate și vinuri spumante de calitate de tip aromat;
- IG Divin – data înregistrării 2015-12-24, clasa 33 conform CIPS - rachiu de vin învechit;
- IG Rachiu de caise Nimoreni - data înregistrării 2013-08-05, clasa 33 conform CIPS - băutură spirtoasă.

Urmare a semnării Acordului de Asociere RM-UE a fost solicitată protecția pe teritoriul Republicii Moldova a 4092 indicații geografice (IG) din UE, dintre care 3648 sunt valabile, 347 au fost examinate și urmează a fi actualizate anexele la Acordul de asociere RM-UE, luând în considerare ședința Subcomitetului RM pentru indicații geografice care a avut loc la data de 12.2025, iar 91 au fost anulate. Totodată, în baza Acordului de Asociere RM-UE, 8 IG din Republica Moldova sunt

protejate în UE, 4 au fost examinate și urmează a fi actualizate anexele la Acordul de asociere RM-UE.

3.1.1. Cadrul legislativ

Situația în domeniul alinierii legislației naționale la legislația UE este reglementată:

- Legea nr. [66/2008](#) privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate (în continuare IG, DO și STG). Actul stabilește norme ce țin de înregistrarea, protecția juridică și utilizarea indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate.
- Legea nr. [101/2014](#) pentru aprobarea simbolurilor naționale asociate indicațiilor geografice protejate, denumirilor de origine protejate și specialităților tradiționale garantate. Actul stabilește condițiile și modul de utilizare a simbolurilor naționale respective (figura 1), instituite în scopul marcării produselor comercializate sub o denumire protejată în conformitate cu Legea nr. 66/2008.

Figura 1. Simbolurile naționale asociate IG, DO, STG

Simbolurile naționale respective pot fi utilizate doar de către persoanele fizice sau juridice deținătoare ale dreptului de utilizare a unei indicații geografice protejate sau a unei denumiri de origine protejate ori de către persoanele fizice sau juridice care respectă caietul de sarcini pentru o specialitate tradițională garantată.

Alte acte:

Procedurile de înregistrare și protecție:

- Hotărârea Guvernului nr. [610/2010](#) cu privire la Regulamentul de depunere, examinare și înregistrare a indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate. Actul normativ stabilește normele de procedură și condițiile de depunere a cererii de înregistrare a unei denumiri de origine, a unei indicații geografice sau a unei specialități tradiționale garantate (în continuare – cerere), modul de completare a formularului cererii, condițiile în care o persoană fizică sau juridică poate fi asimilată unui grup, normele specifice aplicate documentelor cererii, conținutul caietului de sarcini, delimitarea ariei geografice, descrierea produsului și metodei de producere a lui, procedurile de examinare a cererii și opoziției împotriva înregistrării, de înregistrare a indicației geografice, a denumirii de origine sau a specialității tradiționale garantate, datele pentru publicare în Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuală al Republicii Moldova, precum și alte acțiuni aferente procedurilor nominalizate mai sus.
- Hotărârea Guvernului nr. [644/2010](#) cu privire la desemnarea autorităților competente abilitate cu atribuții și responsabilități referitoare la produsele cu denumiri de origine și indicații

geografice și la specialitățile tradiționale garantate și a autorităților competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea acestor produse. Prin acest act se desemnează autoritățile competente abilitate cu atribuții și responsabilități referitoare la produsele cu denumiri de origine și indicații geografice și la specialitățile tradiționale garantate, precum și autoritățile competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea acestor produse.

Produsele agroalimentare:

- Ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare nr. [149/2015](#) cu privire la procedura de omologare a caietelor de sarcini pentru produsele agroalimentare cu denumiri de origine, indicații geografice și specialități tradiționale garantate. Actul normativ stabilește cerințe esențiale privind obținerea produselor agroalimentare cu indicații geografice, denumiri de origine și a specialităților tradiționale garantate, modul de elaborare și omologare a caietelor de sarcini și procedurile de evaluare a conformității. Acesta nu se aplică băuturilor spirtoase, vinurilor aromatizate și produselor vitivinicole, cu excepția oțeturilor din vin.

Sectorul vitivinicol:

- Legea nr. [56/2006](#) a viei și vinului. Actul stabilește norme generale privind produsele vitivinicole cu indicație geografică protejată și produsele vitivinicole cu denumire de origine protejată, și stabilește competența Guvernului de a aproba actele normative privind organizarea producerii și comercializării produselor vitivinicole cu indicație geografică protejată și a produselor vitivinicole cu denumire de origine protejată.

- Hotărârea Guvernului nr. [356/2015](#) cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea pieței vitivinicole. Regulamentul aprobat stabilește regulile generale privind organizarea pieței vitivinicole, normele privind potențialul de producție, cerințele specifice privind obținerea produselor vitivinicole, etapele de organizare a fabricării și comercializării produselor vitivinicole cu denumire de origine protejată și cu indicație geografică protejată, modul de elaborare și omologare a caietului de sarcini, normele specifice privind producerea produselor vitivinicole ecologice, procedeele tehnologice autorizate și restricțiile în enologie, cerințele față de etichetare și de trasabilitatea producției vitivinicole, precum și prevederile specifice de asigurare a calității produselor vitivinicole.

- Hotărârea Guvernului nr. [741/2017](#) pentru aprobarea Regulamentului privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea produselor vitivinicole aromatizate. Regulamentul aprobat stabilește normele privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea produselor vitivinicole aromatizate, cerințele specifice față de procesele de producție și metodele de analiză pentru obținerea produselor vitivinicole aromatizate, precum și etapele de organizare, fabricare și comercializare a produselor vitivinicole aromatizate cu denumire de origine protejată și cu indicație geografică protejată, și a cerințele față de trasabilitate și față de asigurarea calității produselor vitivinicole aromatizate.

Sectorul băuturilor alcoolice:

- Legea nr. [1100/2000](#) cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice. Actul stabilește cadrul juridic, administrativ, de control și de asigurare a calității în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice, cu excepția vinului, produselor obținute pe bază de must și a produselor vitivinicole aromatizate în sensul Legii viei și vinului nr. [57/2006](#).

- Hotărârea Guvernului nr. [589/2023](#) cu privire la aprobarea Regulamentului privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor ce conțin alcool. Regulamentul aprobat stabilește norme specifice privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor ce conțin alcool, inclusiv a celor ce conțin denumire de origine sau indicație geografică, altele decât berea și băuturile pe bază de bere și băuturile alcoolice fermentate, norme privind alcoolul etilic de origine agricolă rectificat și distilatele de origine agricolă utilizate la producerea băuturilor ce conțin alcool, norme și cerințe esențiale privind calitatea și siguranța acestora și circulația în vederea prevenirii practicilor frauduloase și a asigurării unui nivel înalt de informare și protecție a consumatorului.

Reglementările UE care au fost deja transpuse

- Legea nr. [66/2008](#), privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate:

- a. transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 (CELEX 32012R1151);
- b. transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 607/2009 al Comisiei din 14 iulie 2009 (CELEX 32009R0607);

- Hotărârea Guvernului nr. 610/2010 cu privire la Regulamentul de depunere, examinare și înregistrare a indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate:

- a. transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 (CELEX 32012R1151);
- b. transpune Regulamentul delegat (UE) nr. 664/2014 al Comisiei din 18 decembrie 2013 (CELEX 32014R0664).

- Ordinul MAIA nr. 149/2015:

- a. transpune Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 (CELEX 32012R1151);
- b. transpune Regulamentul (CE) nr. 668/2014 al Comisiei din 13 iunie 2014 (CELEX 32014R0668).

- Hotărârea Guvernului nr. 356/2015: transpune parțial (art.75, art.80, art.92-95, art.112 și 113, art.117, art.119-121, art.146 alin.(1), art.147 alin.(1) și (2), partea IV, pct.2 și 3 și pct.12 din Anexa II, partea II primul alineat, pct.1 "Vinul" lit.a), d) și pct.6 "Vinul spumant de calitate de tip aromat" lit.a) al doilea alineat din Anexa VII, părțile I și II din Anexa VIII) Regulamentul (UE) nr.1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 (CELEX: 32013R1308), așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2021/2117;

- Hotărârea Guvernului nr. 741/2017: transpune parțial (punctul 5, partea IV din anexa II și punctele 1 și 3-9, partea II din anexa VII) Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 (CELEX: 32013R1308); transpune Regulamentul (UE) nr. 251/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 februarie 2014 (CELEX: 32014R0251).

- Legea nr. 1100/2000 și Hotărârea Guvernului nr. 589/2023: transpun parțial Regulamentul (UE) 2019/787 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 (CELEX 32019R0787).

3.1.2. Cadrul administrativ

Datele referitoare la numărul de angajați implicați în procesul de transpunere a acquis-ului european și la capacitatea administrativă necesară sunt evidențiate în Tabelul 6. Astfel, în cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, un număr de 4 angajați sunt responsabili pentru gestionarea a 9 acte de acquis specifice, iar capacitatea administrativă necesară se concentrează pe instruire și formare de competențe și abilități practice. De asemenea, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală dispune de 7 angajați implicați în implementarea a 3 acte de acquis, iar evaluarea capacității administrative se axează pe necesitatea instruirii personalului pentru a asigura o gestionare eficientă a reglementărilor europene în domeniu.

Tabelul 6. Capacitatea Administrativă și Implicarea Personalului în Procesul de Transpunere a Acquis-ului UE

Ministerul/ autoritatea competentă/responsabil/ă	Nr. de angajați implicați în procesul de transpunere	Nr. actelor de acquis pentru care sunt responsabili	Capacități administrative necesare
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	4	9	instruiri, formare de competențe și abilități practice
Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	7	1	instruiri, formare de competențe și abilități practice

3.2. Planuri de viitor

3.2.1. Planuri legislative

În scopul îmbunătățirii cadrului normativ pentru dezvoltarea schemelor de calitate în **sectorului vitivinicol**, vor fi întreprinse următoarele acțiuni:

Regulamentului privind organizarea pieței vitivinicole, aprobată prin HG nr. 356/2015 până la finele lunii martie 2027, va fi aliniat la:

- Regulamentul delegat (UE) 2019/33 al Comisiei din 17 octombrie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cererile de protecție și etichetarea denumirilor de origine și a indicațiilor geografice, cererile de protecție, procedura de opoziție, modificarea și anularea mențiunilor tradiționale și etichetarea și prezentarea în sectorul vitivinicol;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/34 al Comisiei din 17 octombrie 2018 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește controalele referitoare la denumirile de origine protejate și

indicațiile geografice protejate, precum și în ceea ce privește cererile de protecție, procedura de opoziție, înregistrarea, modificarea și anularea mențiunilor tradiționale din sectorul vitivinicol.

Regulamentul (CE) nr. 1151/2012 al Consiliului din 21 noiembrie 2012 *a fost abrogat și substituit cu Regulamentul (UE) 2024/1143* al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 privind indicațiile geografice pentru vin, băuturi spirtoase și produse agricole, precum și privind specialitățile tradiționale garantate și mențiunile facultative de calitate pentru produsele agricole, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1308/2013, (UE) 2019/787 și (UE) 2019/1753.

Elaborarea și adoptarea proiectului de lege, privind indicațiile geografice, specialitățile tradiționale garantate și mențiunile facultative de calitate, prin care va fi transpus Regulamentul (UE) 2024/1143.

Elaborarea și aprobarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la caietul de sarcini și controalele produselor cu indicații geografice, denumiri de origine, mențiuni tradiționale și specialități tradiționale garantate, care va transpune:

- Regulamentul (UE) 2024/1143 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/26 al Comisiei din 30 octombrie 2024;
- Regulamentul delegat (UE) 2025/27 al Comisiei din 30 octombrie 2024;
- Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013;
- Regulamentul delegat (UE) 2019/33 al Comisiei din 17 octombrie 2018;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/34 al Comisiei din 17 octombrie 2018.

3.2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Pentru implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative în domeniul vinului, vinului aromatizat și a băuturilor spirtoase, se vor întreprinde următoarele acțiuni:

1. Supravegherea și controlul de stat cu privire la respectarea condițiilor aferente produselor vitivinicole este asigurată de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. În cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Direcția pentru controlul siguranței și calității produselor vitivinicole, alcool etilic și producție alcoolică este responsabil de sectorul vitivinicol, unde lucrează 9 funcționari publici cu statut de agenți de control autorizați (inspectorii), care beneficiază de o pregătire profesionistă adecvată domeniului de competență, care le permite să-și îndeplinească eficient atribuțiile și să efectueze controale oficiale în mod coerent. Direcția nominalizată efectuează controale oficiale pe întreg teritoriul Republicii Moldova la toate unitățile care produc și comercializează alcool etilic și producție alcoolică, inclusiv vinuri și vinuri aromatizate.

2. Pe partea de promovare, efectuarea de analize sectoriale, gestionarea și monitorizarea produselor vitivinicole, inclusiv cele cu indicații geografice și denumiri de origine, ținerea Registrului vitivinicol al Republicii Moldova, ținerea evidenței Fondului Viei și Vinului intră în competența I.P. Oficiului Național al Viei și Vinului (ONVV). ONVV este instituția publică din subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, creată în baza unui parteneriat public-privat, cu statut de persoană juridică și autonomie financiară nonprofit, care funcționează în condiții

de autogestionare. Organele de conducere ale ONVV sunt Consiliul de Coordonare (organul colegial superior al Oficiului) și directorul. Consiliul de Coordonare este compus din 13 membri și include: 3 reprezentanți ai Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și 10 reprezentanți ai asociațiilor de profil din sectorul vitivinicol. Activitățile ONVV sunt finanțate din Fondul Viei și Vinului. ONVV are un personal de maxim 16 angajați: un director, un director adjunct și 14 specialiști.

3. Totodată, către anul 2027 se propune Dezvoltarea platformei digitale de evidență și trasabilitate în sectorul vitivinicol, care ar fi parte componentă a Registrului vitivinicol al Republicii Moldova. Costurile estimative, aferente acțiunii, ar fi de cca 3.500,00 mii lei, care la moment sunt neacoperite.

Întru implementarea legislație naționale în domeniul politicii calității produselor cu indicații geografice, denumiri de origine, mențiuni tradiționale și specialități tradiționale garantate sunt necesare realizarea următoarelor acțiuni:

- Instituirea și fortificarea capacității unui organism de certificare național pentru verificarea conformității produselor cu IG cu dispozițiile din caietul de sarcini;
- Organizarea instruirilor pentru asociațiile de profil, a activităților educaționale pentru producători și a campaniilor de promovare a produselor cu IG;
- Integrarea și îmbunătățirea sistemului de marketing, crearea platformelor de vânzare (magazine specializate, piețe zonale/regionale) a produselor cu IG.

4. AGRICULTURA ECOLOGICĂ

4.1. Prezentarea generală a situației

Sectorul *agriculturii ecologice* al Republicii Moldova este concentrat în mare parte pe culturile anuale cerealiere, dar și pe cultivarea nucilor, fructelor uscate, semințelor și uleiului de floarea-soarelui, a leguminoaselor, precum soia, mazărea, precum și pe cultivarea viței de vie și producerea vinului ecologic. Dintre plantele medicinale și aromatice, cea mai răspândită cultură în sistem ecologic este levănțica, iar legumele ecologice ocupă o suprafață foarte mică. În anul 2023, suprafața gestionată în sistem agricol ecologic a constituit cca 41,4 mii ha, atingând o cotă sub 2% din suprafața totală utilizată în agricultură, și fiind înregistrați 158 de operatori ecologici. Potrivit datelor referitoare la producătorii antrenați în lanțul valoric pe agricultura ecologică din Republica Moldova per zonă de amplasare, majoritatea exploatațiilor agricole ecologice sunt amplasate în zona de Nord (50%), cu o pondere mai mică în zona de centru (33%) și sud (17%).

Tipul de activitate a entităților economice încadrate în lanțul valoric al agriculturii ecologice este: producerea, procesarea, zootehnia, comerțul și colectarea. Interesul puternic al consumatorilor, măsurile de sprijin politic, inclusiv un cadru de reglementare bun, sunt esențiale pentru atingerea acestui obiectiv de creștere a suprafețelor agricole în sistem ecologic. Statul pune prioritate pe sistemul ecologic în agricultura din Republica Moldova, aceasta fiind subliniată și în politicile de dezvoltare sectorială cât și în politica de subvenționare pentru următorii ani.

4.1.1. Cadrul legislativ

În domeniul agriculturii ecologice toate actele UE identificate au fost transpuse în legislația națională, iar articolele din actele UE care nu au fost transpuse conțin norme UE neaplicabile la nivel național, așa cum aplicarea lor este posibilă doar din momentul aderării țării la UE.

Actul legislativ de bază este: Legea nr. [237/2023](#) privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice. Actul normativ stabilește principiile producției ecologice și instituie normele privind producția ecologică, certificarea aferentă și utilizarea indicațiilor referitoare la producția ecologică în etichetare și în publicitate, precum și normele privind controalele suplimentare legate de producția și etichetarea produselor ecologice. Totodată, documentul vizează acordarea subvențiilor pentru stimularea dezvoltării agriculturii ecologice, prin intermediul Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, iar în scopul evidenței și schimbului de date aferente activității în domeniul producției agroalimentare ecologice, este prevăzută funcționarea unui sistem informațional automatizat.

Alte acte:

- Hotărârea Guvernului nr. [252/2024](#) pentru aprobarea Regulamentului privind producerea și comercializarea materialului de reproducere a plantelor din material eterogen ecologic provenit de la anumite genuri sau specii. Actul normativ național stabilește normele pentru producția și comercializarea materialului de reproducere a plantelor din material eterogen ecologic în conformitate cu Legea nr. [237/2023](#), care constă din material semincer al soiurilor de plante agricole și de legume, material de înmulțire legumicol, altul decât semințele, material de înmulțire a plantelor ornamentale, material de înmulțire viticol și material de înmulțire fructifer.
- Hotărârea Guvernului nr. [253/2024](#) privind normele detaliate de producție ecologică, recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și produsele și substanțele aprobate pentru utilizare în producția ecologică. Prin acest act normativ au fost aprobate 2 regulamente, care stabilesc norme detaliate de producție ecologică vegetală, animalieră, a algelor și animalelor de acvacultură, a alimentelor prelucrate, a hranei prelucrate pentru animale, a vinului, a drojdiei utilizate ca aliment sau ca hrană pentru animale, precum și norme privind colectarea, ambalarea, transportarea și depozitarea produselor ecologice și în conversie. De asemenea, actul normativ național stabilește normele de producție excepționale, în eventualitatea unor circumstanțe catastrofale, normele cu privire la produsele și substanțele aprobate pentru utilizare în producția ecologică, norme privind procedura și documentele necesare pentru recunoașterea retroactivă a perioadelor anterioare în scopul conversiei la producția de produse ecologice, precum și și norme privind schimbul de anumite informații.
- Hotărârea Guvernului nr. [433/2024](#) cu privire la sistemul de control și certificare a producției ecologice, recunoașterea organismelor de control și supravegherea activității acestora. Prin acest act normativ au fost aprobate 2 regulamente. De asemenea, actul reglementează norme și condiții speciale în cadrul controalelor privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, inclusiv controalele pentru verificarea instituirii și funcționării sistemului de control intern, precum și măsurile care trebuie întreprinse în cazul prezenței unor produse sau substanțe neautorizate.

- Hotărârea Guvernului nr. [591/2024](#) pentru aprobarea Regulamentului privind importul și exportul produselor ecologice. Actul normativ național stabilește norme privind verificarea transporturilor de produse destinate exporturilor ca produse ecologice sau ca produse în conversie, inclusiv controlul deținerii certificatului de inspecție; controalele oficiale asupra produselor importate în țară și destinate a fi introduse pe piață ca produse ecologice sau ca produse în conversie; acțiunile care trebuie întreprinse de autoritatea competentă, autoritatea de control și organismele de control în cazurile de nerespectare suspectată sau constatată a prevederilor Legii nr. [237/2023](#) privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, în ceea ce privește loturile importate și/sau exportate de produse ecologice; precum și declarațiile și comunicările importatorilor, ale operatorilor responsabili de transporturi, ale primilor destinatari și ale destinatarilor pentru importul de produse în scopul introducerii pe piață ca produse ecologice sau ca produse în conversie.

- Hotărârea Guvernului nr. [884/2014](#) pentru aprobarea Regulamentului privind utilizarea mărcii naționale „Agricultura Ecologică – Republica Moldova”. Stabilește procedurile de acordare a dreptului pentru utilizarea mărcii naționale nominalizate și modalitățile de marcarea cu aceasta a produselor agroalimentare ecologice produse în conformitate cu Legea nr. [237/2023](#) privind producția ecologică și etichetarea produselor alimentare. Marca națională „Agricultura Ecologică – Republica Moldova” pentru producția ecologică poate fi utilizată pentru etichetarea, prezentarea și publicitatea produselor conforme prevederilor legislației naționale, precum și în scopuri de informare și educaționale legate de existența și de publicitatea mărcii.

Reglementările UE care au fost deja transpuse:

1. Legea nr. [237/2023](#) privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice a transpus parțial:

- Regulamentului (UE) 2018/848.

2. Hotărârea Guvernului nr. 252/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind producerea și comercializarea materialului de reproducere a plantelor din material eterogen ecologic provenit de la anumite genuri sau specii a transpus:

- Regulamentul delegat (UE) 2021/1189 al Comisiei din 7 mai 2021 (CELEX: 32021R1189)

3. Hotărârea Guvernului nr. 253/2024 privind normele detaliate de producție ecologică, recunoașterea retroactivă a perioadei de conversie și produsele și substanțele aprobate pentru utilizare în producția ecologică a transpus:

- Regulamentul delegat (UE) 2020/2146 al Comisiei din 24 septembrie 2020 (CELEX: 32020R2146);
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1165 al Comisiei din 15 iulie 2021 (CELEX: 32021R1165);
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/464 (CELEX: 32020R0464);
- Parțial: Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 (CELEX: 32018R0848);

4. Hotărârea Guvernului nr. 433/2024 cu privire la sistemul de control și certificare a producției ecologice, recunoașterea organismelor de control și supravegherea activității acestora a transpus:

- Regulamentul delegat (UE) 2021/1698 al Comisiei din 13 iulie 2021 (CELEX: 3202021R1698)
 - Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1378 al Comisiei din 19 august 2021 (CELEX: 32021R1378)
 - Regulamentul delegat (UE) 2021/1342 al Comisiei din 27 mai 2021 (CELEX: 32021R1342)
 - Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1935 al Comisiei din 8 noiembrie 2021 (CELEX: 32021R1935)
 - Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/1195 al Comisiei din 20 iunie 2023 (CELEX: 32023R1195)
 - Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/279 al Comisiei din 22 februarie 2021 (CELEX: 32021R0279)
 - Regulamentul delegat (UE) 2021/771 al Comisiei din 21 ianuarie 2021 (CELEX: 32021R0771)
 - Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2119 al Comisiei din 1 decembrie 2021 (CELEX: 3202021R2119)
 - Regulamentul delegat (UE) 2021/2304 al Comisiei din 18 octombrie 2021 (CELEX: 32021R2304)
 - Parțial: Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 (CELEX: 3202018R0848)
5. Hotărârea Guvernului nr. 591/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind importul și exportul produselor ecologic transpus:
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2307 al Comisiei din 21 octombrie 2021 (CELEX: 32021R2307)
 - Parțial: Regulamentul delegat (UE) 2021/2305 al Comisiei din 21 octombrie 2021 (CELEX: 32021R2305)
 - Parțial: Regulamentul delegat (UE) 2021/2306 al Comisiei din 21 octombrie 2021 (CELEX: 32021R2306)

4.1.2. Cadrul administrativ

Datele referitoare la coordonarea grupurilor de lucru și la transpunerea acquis-ului UE sunt evidențiate în Tabelul 7. Astfel, Serviciul Producție Ecologică și Etichetarea Produselor Ecologice din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare este responsabil de gestionarea a 19 părți de acquis, cu un efectiv de 2 angajați. Necesitățile pentru elaborarea și implementarea legislației UE în acest domeniu includ activități de instruire și formare de competențe și abilități practice. De asemenea, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, care se ocupă de implementare, dispune de 10 angajați și este responsabilă pentru 14 părți de acquis, având aceleași nevoi de instruire și formare a personalului pentru a asigura o aplicare corectă și eficientă a reglementărilor europene.

Tabelul 7. Capacitatea Administrativă și Implicarea Personalului în Procesul de Transpunere a Acquis-ului UE

Ministerul/ autoritatea competentă responsabilă de coordonarea grupului de lucru aferent capitolului, alte instituții din sistem	Nr. de angajați implicați în procesul de transpunere și aplicare a acquis-ului UE	Nr. actelor de acquis pentru care sunt responsabili	Necesități pentru elaborarea și implementarea legislației UE
Secția agricultură ecologică	2	19	instruiri, formare de competențe și abilități practice

4.2. Planuri de viitor

4.2.1. Planuri legislative

Elaborarea și aprobarea următoarelor acte normative:

- proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, pentru alinierea la Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018;
- proiect de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor acte normative (în domeniul producției ecologice), pentru alinierea la Regulamentul (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018; Regulamentul (UE) 2023/2419 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 octombrie 2023; Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1165 al Comisiei din 15 iulie 2021; Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/1470 al Comisiei din 23 iulie 2025;
- proiect de Ordin MAIA pentru aprobarea listei de produse și substanțe permise pentru utilizare în producția ecologică, pentru alinierea la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1165 al Comisiei din 15 iulie 2021.

4.2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Reorganizarea instituțiilor existente:

Consolidarea capacității administrative a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în efectuarea controalelor de stat la operatorii ecologice, investigarea cazurilor de contaminare cu reziduuri de pesticide a produselor ecologice, investigarea cazurilor de fraudă cu produse convenționale comercializate drept produse ecologice în baza notificărilor recepționate, precum și în aplicarea măsurilor corective corespunzătoare și a sancțiunilor pentru încălcarea prevederilor Legii nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, și a actelor normative de punere în aplicare a acesteia.

Instruirea personalului:

Consolidarea și fortificarea abilităților și competențelor profesionale ale subdiviziunii responsabile de domeniul agriculturii ecologice din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, în evaluarea cererilor însoțite de dosarele tehnice a organismelor de control care solicită

recunoașterea/autorizarea de a efectua inspecția și certificarea producției ecologice în Republica Moldova, precum și de a asigura efectuarea corespunzătoare a activităților de monitorizare și supraveghere a activității acestor organisme, și implementarea măsurilor adecvate în raport cu neîndeplinirea cerințelor care au stat la baza recunoașterii acestora.

Elaborarea de sisteme informaționale:

Dezvoltarea sistemului informațional electronic *Registrul național al agriculturii ecologice*.

5. PROMOVAREA PRODUSELOR AGRICOLE

5.1. Prezentarea generală a situației

Promovarea produselor agroalimentare ale Republicii Moldova pe piețele interne, ale Uniunii Europene și pe piețele terțe reprezintă un domeniu strategic pentru creșterea competitivității sectorului agricol și dezvoltarea exporturilor cu valoare adăugată. În prezent, activitățile de promovare sunt dispersate între mai multe instituții și proiecte, fiind caracterizate de lipsa unui cadru instituțional consolidat și a unui mecanism unic de coordonare.

Participarea producătorilor la târguri internaționale, campaniile de promovare, programele de branding și dezvoltarea imaginii produselor moldovenești sunt realizate predominant în mod fragmentat, cu resurse limitate și fără o strategie națională integrată de promovare agroalimentară. Totodată, contextul aderării la UE impune alinierea la bunele practici și instrumente europene prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1144/2014 privind promovarea produselor agricole, care oferă modele instituționale, tipuri de programe și mecanisme de cofinanțare relevante.

5.1.1. Cadrul legislativ

În Republica Moldova nu există un cadru normativ specific dedicat promovării produselor agroalimentare și nici de un mecanism legal comparabil cu cel al UE privind programele de promovare (Regulamentul nr. 1144/2014), care prevede tipuri de programe, condiții de eligibilitate, responsabilități ale autorităților naționale competente și regulile de implementare.

Regulamentul (UE) nr. 1144/2014, stabilește cadrul general pentru acțiunile de informare și promovare a produselor agricole. Obiectivul principal este creșterea gradului de conștientizare privind calitatea și standardele produselor europene pe piața internă și în țările terțe, facilitând astfel accesul acestora la noi piețe și îmbunătățind competitivitatea în raport cu produsele din afara UE. Regulamentul delegat (UE) [2015/1829](#), completează Regulamentul (UE) nr. [1144/2014](#) prin detalierea criteriilor de eligibilitate pentru programele de promovare, procedurilor de selecție a proiectelor și modalităților de finanțare. Este un instrument esențial pentru implementarea eficientă și transparentă a inițiativelor de promovare a produselor agricole. Regulamentul de punere în aplicare (UE) [2015/1831](#), acest regulament definește normele practice pentru punerea în aplicare a acțiunilor de promovare, inclusiv termenele, formatul cererilor și criteriile de evaluare. Scopul său

este asigurarea unei implementări eficiente, simplificate și conforme a programelor, în conformitate cu obiectivele generale stabilite de regulamentul de bază.

Amenajarea unei structuri adaptate ar permite Republicii Moldova să coordoneze mai eficient acțiunile de promovare, să colaboreze cu organizațiile de producători și să pregătească tranziția către participarea în programele UE după aderare.

5.1.2. Cadrul administrativ

Subdiviziunea responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul promovării produselor agroalimentare este Direcția analiză economică, statistică agricolă și promovare din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, recent înființată și, în prezent, dispune deocamdată doar de 3 persoane angajate. Deși este un departament esențial pentru dezvoltarea și implementarea strategiilor economice în domeniul agricol, va fi necesar să se aloce resurse pentru recrutarea și formarea unui efectiv de personal care să sprijine activitățile și să îndeplinească obiectivele direcției.

Tabelul 8. Capacitatea Administrativă și Implicarea Personalului în Procesul de Transpunere a Acquis-ului UE

Ministerul/ autoritatea competentă/responsabil/ă	Nr. de angajați implicați în procesul de transpunere	Nr. actelor de acquis pentru care sunt responsabili	Capacități administrative necesare
Direcția analiză economică, statistică agricolă și promovare	3	3	+2

5.2. Planuri de viitor

5.2.1. Planuri legislative

Sectorul agroalimentar al Republicii Moldova se confruntă cu provocări complexe legate de accesul la piețe, creșterea valorii adăugate și funcționarea eficientă a lanțurilor de aprovizionare. Pentru acces la sursele de finanțare europene în vederea sporirii competitivității produselor agroalimentare, inclusiv pe piețe europene și terțe, odată cu aderarea la UE, urmează elaborarea cadrului legislativ în corespundere cu prevederile următoarelor acte aplicate în țările membre:

- Regulamentul (UE) nr. 1144/2014, stabilește cadrul general pentru acțiunile de informare și promovare a produselor agricole. Obiectivul principal este creșterea gradului de conștientizare privind calitatea și standardele produselor europene pe piața internă și în țările terțe, facilitând astfel accesul acestora la noi piețe și îmbunătățind competitivitatea în raport cu produsele din afara UE.
- Regulamentul delegat (UE) [2015/1829](#), completează Regulamentul (UE) nr. [1144/2014](#) prin detalierea criteriilor de eligibilitate pentru programele de promovare, procedurilor de selecție a

proiectelor și modalităților de finanțare. Este un instrument esențial pentru implementarea eficientă și transparentă a inițiativelor de promovare a produselor agricole.

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) [2015/1831](#), acest regulament definește normele practice pentru punerea în aplicare a acțiunilor de promovare, inclusiv termenele, formatul cererilor și criteriile de evaluare. Scopul său este asigurarea unei implementări eficiente, simplificate și conforme a programelor, în conformitate cu obiectivele generale stabilite de regulamentul de bază.

Amenajarea unei structuri dedicate ar permite Republicii Moldova să coordoneze mai eficient acțiunile de promovare, să colaboreze cu organizațiile de producători și să pregătească tranziția către participarea în programele UE după aderare.

5.2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Pentru implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative, este planificată înființarea unei structuri dedicate, numită generic Agenția Națională pentru Agricultură sau a unei alte structuri până la momentul aderării, ar reprezenta un pas strategic în consolidarea capacităților statului în domeniul politicilor de piață și gestionarea instrumentelor, precum intervențiile de piață, mecanismele comerciale, promovarea integrată pe piața internă și externă și nu în ultimul rând, adaptarea legislației pentru a permite preluarea bunelor practici UE. Aproximarea de acquis în domeniul promovării presupune alinierea la principiile și structurile prevăzute în Regulamentul (UE) 1144/2014, inclusiv:

- programe simple și programe multinaționale;
- eligibilitatea organizațiilor de producători, interprofesionale și a autorităților competente;
- mecanisme de implementare și control financiar.

Este importantă stimularea dezvoltarea capacităților pentru elaborarea, evaluarea și implementarea proiectelor de promovare cofinanțate de UE, armonizarea procedurilor de selecție a programelor, monitorizare și raportare cu standardele UE.

Această structură nou formată, prin dezvoltarea unui Program Național de Promovare Agroalimentară, cu priorități anuale, buget dedicat și indicatori de performanță, ar contribui la creșterea competitivității sectorului agroalimentar, la extinderea piețelor de export și la alinierea Republicii Moldova la standardele și mecanismele instituționale ale Uniunii Europene.

Aspecte financiare (estimarea costurilor)

Implementarea angajamentelor asumate de Republica Moldova în contextul aderării la Uniunea Europeană presupune un efort financiar semnificativ, orientat spre elaborarea și promovarea cadrului normativ, consolidarea capacităților instituționale și modernizarea infrastructurii administrative. Estimările financiare detaliate aferente acestor acțiuni sunt reflectate în Anexele A și B.

1. Direcția Politici și Programe de Dezvoltare Rurală.

Au fost identificate costuri asociate elaborării unor acte normative și implementării unor măsuri pentru consolidarea capacităților administrative. O parte din aceste costuri sunt acoperite din bugetul de stat, iar pentru anumite acțiuni sursele de finanțare urmează a fi identificate. Detalii sunt prezentate în Anexele A și B.

2. Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA).

Estimările vizează mai multe acțiuni aferente transpunerii acquis-ului și dezvoltării instituționale. În timp ce unele costuri sunt planificate în bugetul de stat, altele rămân deocamdată neacoperite. Reflecția completă a acestor costuri se regăsește în Anexa B.

3. Înființarea unei agenții specializate.

Se prevede crearea unei structuri responsabile pentru gestionarea schemelor de ajutoare de stat, programe alimentare în școli, licențiere, depozitare și promovarea producției agricole. Costurile inițiale, aferente procesului normativ și de consultare publică, sunt incluse în Anexa A. Ulterior, vor fi necesare estimări suplimentare privind funcționarea instituției.

4. Armonizarea cadrului legislativ național.

Revizuirea și actualizarea legislației, inclusiv în domeniul controlului de conformitate pentru produsele proaspete, presupune costuri moderate, acoperite din bugetul public. Acestea sunt reflectate în Anexa A.

5. Inițiative digitale și de trasabilitate.

Pentru alinierea la standardele europene, se prevede dezvoltarea unor platforme digitale integrate. Finanțarea acestor măsuri este estimată a fi asigurată preponderent din surse externe, iar costurile sunt incluse în Anexa B.

Anexe

Anexa A: Acțiuni normative de aliniere la acquis-ul UE

Anexa B: Acțiuni de implementare a acquis-ului și de consolidare a capacităților administrative